

31 august  
2012

Nr. 185



Anul XIX  
(4223)

# MONITORUL OFICIAL

## AL REPUBLICII MOLDOVA

moldpres

*MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA este un produs protejat legal și dă dreptul MOLDPRES de a-i autoriza reproducerea ori crearea altor produse derivate numai de către abonați, potrivit contractului de abonament, cu obligația acestora de a-l folosi în limitele prevăzute de contract, de a nu-i distorsiona conținutul și de a menționa obligatoriu sursa „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Orice altă formă de utilizare a produsului în scopuri de multiplicare și difuzare este interzisă. MOLDPRES își rezervă dreptul de a lua măsurile necesare în cazurile în care nu se respectă prevederile legale de utilizare a produselor sale.*

---

**EDITOR: Agenția Informațională de Stat “Moldpres”**

**Director general Vladimir DARIE**

---

**Monitorul Oficial al Republicii Moldova**

**Redactor-șef Simion ROPOT**

---

**Editorul și redacția:** 2012, Chișinău, str. Pușkin, 22, Casa Presei, et. 3.

Numărul de înregistrare 475. Certificat de înregistrare a mărcii nr. 12578.

Abonamentele se pot contracta la orice oficiu poștal. Indicele de abonare 21128. Tirajul total 5439.

**Telefoane:** Editorul 23-34-28, fax 23-26-98; Secretarul general de redacție: 23-44-41; e-mail: [monitor@moldpres.md](mailto:monitor@moldpres.md)

Redactorii: 23-23-09; Publicații ale agenților economici, avize, pierderi de acte: tel: 23-35-86, tel./fax 23-34-39; e-mail: [mo@moldpres.md](mailto:mo@moldpres.md)

Publicitate: tel. 23-37-26; e-mail: [marketing1@moldpres.md](mailto:marketing1@moldpres.md)

Cont nr. 225139709, cod EXMMMD22436, BC “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” S.A., filiala nr. 11.

Cont nr. 222472202165, cod BSOCMD2X722, BC “Banca Socială” S.A. interrațională.

Chișinău, Agenția Informațională de Stat MOLDPRES.

Cod fiscal 1003600071952. Tiparul: Editura “Universul”, str. Vlaicu Pîrcălab, 45, mun. Chișinău. Comanda nr. 6745.

---

---

**“Monitorul Oficial al Republicii Moldova” nu poartă răspundere pentru veridicitatea avizelor publicate.**

---

Actele oficiale pot fi publicate în alte ediții periodice numai cu trimitere la “Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

---



*Beneficiază de reduceri la abonarea ediției  
«Monitorul Oficial al Republicii Moldova»  
pentru a doua jumătate a anului 2012.*

Perfectează abonamentul la sediul  
AIS «Moldpres», str. Al. Pușkin 22,  
Casa Presei, et.1, bir.1, de unde  
vei prelua personal fiecare ediție.

***Cunoașterea legii te avantajează!***

## PARTEA I

### **Legi, hotăriri ale Parlamentului Republicii Moldova, decrete ale Președintelui Republicii Moldova**

|                                                                                                                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 619. Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 266-VII, 30 august 2012).....                             | 3  |
| 620. Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 153, 5 iulie 2012).....                                                               | 3  |
| 621. Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova (nr. 265-VII, 30 august 2012)..... | 18 |
| 622. Lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova (nr. 155, 5 iulie 2012).....                                   | 18 |
| 623. Decret privind conferirea „Ordinului de Onoare” domnului Ion PLEȘCA (nr. 243-VII, 21 august 2012).....                                                  | 25 |

## PARTEA II

### **Hotăriri ale Guvernului Republicii Moldova**

|                                                                                                                                                 |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 698. Hotărîre pentru modificarea și completarea anexei nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr. 57 din 31 ianuarie 2012 (nr. 645, 30 august 2012)..... | 26 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

## PARTEA III

### **Acte ale ministerelor, departamentelor și ale Băncii Naționale a Moldovei** **Acte ale Băncii Naționale a Moldovei**

|                                                                                                                                                                                    |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1097. Hotărîre cu privire la modificarea și completarea Instrucțiunii privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor (nr. 189, 23 august 2012)..... | 27 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

## PARTEA I

**Legi, hotărâri ale Parlamentului Republicii Moldova,**  
**decrete ale Președintelui Republicii Moldova****619 D E C R E T****privind promulgarea Legii pentru modificarea  
și completarea unor acte legislative**

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,  
Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă :

**PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA**

Nr. 266-VII. Chișinău, 30 august 2012.

**Articol unic.** - Se promulgă Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

**Nicolae TIMOFTI**

**620 L E G E****pentru modificarea și completarea  
unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Art. I.** - Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 58, art. 641), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Instanțele judecătorești judecă toate cauzele privind raporturile juridice civile, de contencios administrativ, contravenționale și penale, precum și orice alte cauze pentru care legea nu stabilește o altă competență.”

2. La articolul 6<sup>1</sup>:

titlul și alineatul (1) vor avea următorul cuprins:

**„Articolul 6<sup>1</sup>.** Distribuirea aleatorie a dosarelor  
și constituirea completelor de judecată

(1) Activitatea de judecare a cauzelor se desfășoară cu respectarea principiului distribuirii aleatorii a dosarelor prin intermediul programului electronic de gestionare a dosarelor. În cazul în care judecătorul căruia i-a fost repartizată cauza este în imposibilitatea de a continua judecarea acesteia, persoana responsabilă, în temeiul unei încheieri motivate a președintelui instanței judecătorești, prin intermediul programului electronic de gestionare a dosarelor, asigură redistribuirea aleatorie a dosarului altui judecător. Fișa cu datele privind distribuirea aleatorie a dosarelor se anexează în mod obligatoriu la fiecare dosar.”

articolul se completează cu alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Constituirea completelor de judecată și desemnarea președinților acestora se fac la începutul anului prin dispoziție a președintelui instanței. Schimbarea membrilor completului se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a președintelui instanței judecătorești și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Încheierea motivată privind schimbarea membrilor completului se anexează la materialele dosarului.”

3. Articolul 11:

la alineatul (1), cuvântul „apărător” se înlocuiește cu textul „către un apărător ales sau de către un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat”;

alineatul (2) se abrogă.

4. Articolul 12 se abrogă.

5. La articolul 13 alineatul (2), cuvântul „administrativ” se înlocuiește cu cuvântul „contravențională”.

6. Articolul 15:

se completează cu alineatul (2<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(2<sup>1</sup>) În cadrul judecătorilor, din rândul judecătorilor instanței se numesc judecători de instrucție cu atribuții proprii în desfășurarea procesului penal. Numirea judecă-

torilor de instrucție se realizează potrivit procedurii și condițiilor prevăzute de regulamentul Consiliului Superior al Magistraturii.”

alineatul (5) se abrogă.

7. Articolul 16:

la alineatul (1), textul „, care, pe lângă atribuțiile de judecător, exercită atribuții de administrație” se exclude;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Președinții instanțelor judecătorești sînt asistați de vicepreședinți. Funcția de vicepreședinte se instituie în judecătoriile în care numărul de judecători este mai mare de 6, iar în curțile de apel și în Curtea Supremă de Justiție, numărul de vicepreședinți se stabilește potrivit numărului de colegii.”

articolul se completează cu alineatele (2<sup>1</sup>) și (6) cu următorul cuprins:

„(2<sup>1</sup>) Vicepreședinții curților de apel și ai Curții Supreme de Justiție exercită concomitent și funcția de președinte al colegiilor formate în cadrul instanțelor.”

„(6) În cazul survenirii vacanței funcției, inclusiv în cazul expirării mandatului președintelui instanței judecătorești, funcțiile acestuia, pînă la numirea unui nou președinte, sînt exercitate de către un vicepreședinte al instanței sau de către un alt judecător, desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii.”

8. Legea se completează cu articolul 16<sup>1</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 16<sup>1</sup>.** Competența președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești

(1) Președintele instanței judecătorești:

a) participă la examinarea cauzelor distribuite în condițiile art. 6<sup>1</sup>;

b) aprobă componența colegiilor și coordonează activitatea acestora;

c) coordonează activitatea judecătorilor pentru a asigura judecarea cauzelor în termen rezonabil, distribuie sarcinile între judecători;

d) delimitează atribuțiile vicepreședinților;

e) propune Consiliului Superior al Magistraturii numirea unuia sau mai multor judecători dintre judecătorii instanței în calitate de judecător de instrucție;

f) asigură specializarea și perfecționarea profesională a judecătorilor instanței;

g) decide asupra necesității de a examina colegial unele cauze privind anumite materii sau categorii de persoane;

h) constituie completele de judecată și decide asupra schimbării membrilor acestora, în condițiile art. 6<sup>1</sup> alin. (1<sup>1</sup>);

i) verifică procesul de repartizare aleatorie a dosarelor parvenite în instanță spre examinare;

j) exercită controlul asupra întocmirii și afișării, în termenul stabilit de norma procesuală, a informației privind cauzele fixate pentru judecare, inclusiv privind obiectul acestora;

k) conduce activitatea de generalizare a practicii judiciare și de analiză a statisticii judiciare și prezintă informații asupra acestor activități Consiliului Superior al Magistraturii și, respectiv, Departamentului de administrare judecătorească în partea ce ține de analiza statisticii judiciare;

l) examinează petitiile, în condițiile legii, cu excepția celor care țin de acțiunile judecătorilor în înfăptuirea justiției, precum și de conduita acestora;

m) aprobă și prezintă spre informare Consiliului Superior al Magistraturii programul concediilor de odihnă anuale ale judecătorilor, acordă judecătorilor concediile de odihnă anuale și îi recheamă din concediu;

n) reprezintă instanța de judecată în relațiile cu autoritățile publice și cu mass-media;

o) numește în funcție funcționarii publici, modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de muncă ale acestora, angajează, modifică, suspendă și încetează raporturile de muncă ale personalului contractual al secretariatului instanței judecătorești;

p) aplică sancțiuni disciplinare și adoptă măsuri de stimulare a personalului secretariatului instanței judecătorești;

q) exercită alte atribuții, conform legii.

(2) Vicepreședintele instanței judecătorești exercită funcțiile președintelui instanței judecătorești în cazul absenței acestuia.”

9. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 17.** Judecarea cauzelor

Cauzele în materie civilă, penală sau în alte materii se judecă de către instanțele judecătorești în condițiile normelor procesuale.”

10. Articolele 18 și 19 se abrogă.

11. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 21.** Aspecte organizatorice

(1) Localitățile de reședință și circumscripția instanțelor judecătorești sint stabilite conform anexelor la prezenta lege.

(2) Se stabilește un număr de 504 posturi de judecător pentru toate instanțele judecătorești din Republica Moldova, inclusiv 33 de posturi de judecător pentru Curtea Supremă de Justiție. Numărul total al posturilor de judecător include și numărul posturilor de judecător pentru instanțele judecătorești amplasate în stînga Nistrului.

(3) Instanțele judecătorești se asigură cu numărul necesar de judecători, precum și cu numărul necesar de personal în condițiile prezentei legi și ale hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

(4) Numărul necesar de judecători pentru fiecare instanță se stabilește în corespundere cu Regulamentul privind criteriile de stabilire a numărului de judecători în instanțele judecătorești, aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Regulamentul este public, se plasează pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(5) În cazul în care buna funcționare a instanțelor judecătorești este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante temporar, acestea pot fi ocupate pe o perioadă nedeterminată, conform legii, în cazul în care posturile de judecător au devenit vacante în urma:

a) detașării;

b) suspendării din funcție, în temeiul art. 24 al Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului;

c) altor cauze, pe o perioadă mai mare de un an.

(6) Numărul de posturi vacante temporar, care pot fi ocupate în cazurile prevăzute la alin. (5), se aprobă pentru fiecare instanță judecătorească de către Consiliul Superior

al Magistraturii, la propunerea președintelui instanței, în termen de 15 zile după apariția vacanței postului.

(7) După încetarea situațiilor specificate la alin. (5), în cazul cînd judecătorul revine la instanța în care a activat anterior, Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea președintelui instanței judecătorești, este obligat să-i asigure de îndată un post vacant din fondul de rezervă specificat la alin. (8) și (9) în cazul în care nu mai există posturi vacante la acea instanță.

(8) Pentru asigurarea posturilor de judecător necesare la încetarea situațiilor specificate la alin. (5) se constituie un fond de rezervă de 15 posturi de judecător, care poate fi actualizat prin revizuirea prezentei legi.

(9) Posturile din fondul de rezervă se repartizează instanțelor judecătorești prin hotărîre a Consiliului Superior al Magistraturii dacă în instanțele unde judecătorul a solicitat revenirea pe post nu există posturi vacante.

(10) În cazul apariției ulterioare a unor posturi vacante la instanța respectivă, temporar sau definitiv, posturile de judecător repartizate în condițiile alin. (6) se reinclud de drept, de la data apariției vacanței postului, în fondul de rezervă, iar judecătorul care a ocupat un astfel de post este considerat încadrat în postul care a devenit vacant. Incluziunea postului vacant în fondul de rezervă se constată, la propunerea președintelui instanței, prin hotărîre a Consiliului Superior al Magistraturii, în termen de 15 zile de la apariția vacanței postului.

(11) Sumele de bani corespunzătoare finanțării posturilor neocupate prevăzute la alin. (5) se virează la bugetul de stat la sfîrșitul fiecărui an calendaristic.”

12. Articolul 23 se abrogă.

13. Legea se completează cu articolele 23<sup>1</sup>, 23<sup>2</sup> și 23<sup>3</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 23<sup>1</sup>.** Autoadministrarea judecătorească

(1) Independența instanțelor judecătorești reprezintă independența organizațională și funcțională a acestora, care este realizată prin autoadministrare judecătorească.

(2) Autoadministrarea judecătorească este dreptul și capacitatea reală a instanțelor judecătorești și a judecătorilor de a soluționa problemele funcționării sistemului judecătoresc în mod autonom și responsabil.

(3) Autoadministrarea judecătorească se realizează în baza principiilor reprezentativității și eligibilității organelor autorității judecătorești, precum și în baza angajării răspunderii organelor autoadministrării judecătorești pentru exercitarea în mod corespunzător a funcțiilor delegate.

(4) Organele autoadministrării judecătorești sint Adunarea Generală a Judecătorilor și Consiliul Superior al Magistraturii.

**Articolul 23<sup>2</sup>.** Adunarea Generală a Judecătorilor

(1) Adunarea Generală a Judecătorilor asigură realizarea practică a principiului autoadministrării puterii judecătorești.

(2) Adunarea Generală a Judecătorilor este constituită din judecătorii tuturor instanțelor judecătorești din Republica Moldova.

(3) Adunarea Generală a Judecătorilor se convoacă anual în ședință ordinară în prima jumătate a lunii februarie. Adunarea poate fi convocată și în cazuri excepționale, la inițiativa Consiliului Superior al Magistraturii sau a cel puțin 50 de judecători, în cel mult 10 zile lucrătoare de la data înregistrării solicitării.

(4) Consiliul Superior al Magistraturii anunță data convocării ședinței ordinare a Adunării Generale a Judecătorilor cu cel puțin o lună înainte de data ședinței, elaborează și distribuie judecătorilor proiectul agendei ședinței, care se plasează și pe pagina web a Consiliului, cu anexarea materialelor ce urmează a fi examinate. Propunerile de modificare a agendei ședinței Adunării Generale a Judecătorilor se admit și pe parcursul ședinței.

(5) Ședința Adunării Generale a Judecătorilor este deschisă de către Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, care transmite apoi conducerea ședinței președintelui acesteia.

(6) Președintele și secretarul ședinței Adunării Generale a Judecătorilor se aleg la propunerea judecătorilor prezenți la ședință, cu votul deschis al majorității simple a acestora.

(7) Adunarea Generală a Judecătorilor este deliberativă dacă la ea participă majoritatea simplă a judecătorilor în exercițiu. Același cvorum este necesar și pentru desfășurarea ședințelor extraordinare ale Adunării Generale a Judecătorilor.

(8) Hotărârile Adunării Generale a Judecătorilor se adoptă cu votul majorității simple a judecătorilor prezenți și se semnează de către președintele și secretarul ședinței. Hotărârile Adunării Generale a Judecătorilor cu privire la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor sau colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor se adoptă prin vot secret. La decizia Adunării Generale a Judecătorilor pot fi adoptate prin vot secret și alte hotărâri.

(9) Hotărârile Adunării Generale a Judecătorilor se execută de către organele autoadministrării judecătorești și de către judecători și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

**Articolul 23<sup>3</sup>. Competența Adunării Generale a Judecătorilor**

(1) Adunarea Generală a Judecătorilor:

a) audiază raportul anual de activitate al Consiliului Superior al Magistraturii;

b) aprobă Codul de etică al judecătorului și modificările operate în acesta;

c) aprobă Regulamentul de funcționare a Adunării Generale a Judecătorilor;

d) alege, din rândul judecătorilor, membrii permanenți și cîte 2 membri supleanți în Consiliul Superior al Magistraturii, în colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor și în colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor și ridică mandatul acestora;

e) examinează și decide asupra altor chestiuni referitoare la activitatea instanțelor judecătorești.

(2) Pentru organizarea procedurii de alegere a judecătorilor în Consiliul Superior al Magistraturii, în colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor și în colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, Adunarea Generală a Judecătorilor constituie comisii speciale, ale căror componentă și mod de activitate se aprobă la ședința Adunării Generale a Judecătorilor."

14. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 24. Consiliul Superior al Magistraturii**

Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea constituirii și funcționării sistemului judecătoresc, este garantul independenței autorității judecătorești și asigură autoadministrarea judecătorească."

15. Titlul capitolului 2 va fi:

**„Capitolul 2**

**INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI".**

16. Articolul 25 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 25. Judecătoriile**

(1) Judecătoriile funcționează în sectoare stabilite prin lege. Judecătoriile și localitățile din raza de activitate a acestora se stabilesc conform anexei nr. 2.

(2) În cadrul sistemului judecătoresc funcționează judecătorii specializate:

a) Judecătoria Militară;

b) Judecătoria Comercială de Circumscripție.

(3) Judecătoria Militară și Judecătoria Comercială de Circumscripție judecă cauzele date în competența lor prin

lege și își desfășoară activitatea conform normelor generale de organizare judecătorească, cu excepțiile prevăzute de lege.

(4) Structura și statul de funcții ale secretariatului Judecătoriei Militare se stabilesc de către Ministerul Justiției de comun acord cu Ministerul Apărării.

(5) Crearea de condiții pentru activitatea conformă a Judecătoriei Militare, asigurarea tehnico-materială și financiară a acesteia se efectuează de către Ministerul Apărării de comun acord cu Ministerul Justiției.

(6) Judecătoria Militară dispune de un serviciu de pază militară, pus la dispoziția sa de către Ministerul Apărării în mod gratuit. Personalul de pază militară se stabilește de către Ministerul Justiției și Ministerul Apărării de comun acord."

17. Articolele 26, 27 și 28 se abrogă.

18. Titlul capitolului 4 „Capitolul 4 CURȚILE DE APEL” se exclude.

19. Articolul 36 se abrogă.

20. La articolul 37:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Colegiile se constituie din judecători ai curților de apel. Componenta colegiilor se aprobă de către președintele curții, prin ordin, la începutul fiecărui an. Președintele curții de apel are dreptul să dispună, după caz, antrenarea judecătorilor dintr-un colegiu la judecarea unor cauze în alt colegiu."

alineatul (3) se abrogă.

21. Articolele 38, 39 și 40 se abrogă.

22. Capitolul 5 se abrogă.

23. Titlul capitolului 6 „Capitolul 6 CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE” se exclude.

24. Articolul 44 se abrogă.

25. Titlul capitolului 7 și articolele 45, 46 și 47 vor avea următorul cuprins:

**„Capitolul 7**

**STRUCTURA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI**

**Articolul 45. Administrarea instanțelor judecătorești**

(1) Activitatea instanței judecătorești în domeniul înfăptuirii justiției este condusă de către președintele instanței judecătorești.

(2) Activitatea organizatorică și cea administrativă a instanței judecătorești este asigurată de secretariatul instanței judecătorești, condus de un șef numit în funcție de către președintele instanței judecătorești în conformitate cu Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public.

(3) Șeful secretariatului instanței judecătorești are următoarele atribuții:

a) organizează activitatea personalului legată de întocmirea și afișarea, în termenul stabilit de normele procesuale, a informației privind cauzele fixate pentru judecare, inclusiv privind obiectul acestora;

b) organizează activitatea personalului responsabil de asigurarea distribuirii aleatorii a cauzelor parvenite în instanța judecătorească;

c) gestionează mijloacele financiare alocate instanței judecătorești;

d) coordonează și verifică activitatea subdiviziunilor secretariatului instanței judecătorești, asigură administrarea și utilizarea optimă a resurselor financiare, materiale, intelectuale și informaționale în procesul implementării planurilor strategice de activitate a instanței judecătorești;

e) elaborează și prezintă spre aprobare președintelui instanței judecătorești planurile strategice de activitate a instanței judecătorești;

f) organizează și coordonează dezvoltarea și implementarea planurilor strategice de activitate a instanței judecătorești;

g) aprobă, după coordonarea cu președintele instanței

judecătorești, regulamentul de organizare și funcționare a secretariatului instanței judecătorești;

h) exercită alte funcții atribuite prin lege sau delegate de către președintele instanței judecătorești.

(4) În caz de absență a șefului secretariatului instanței judecătorești, funcțiile acestuia sau o parte din ele sînt delegate de către președintele instanței judecătorești unuia dintre conducătorii subdiviziunilor secretariatului instanței judecătorești.

**Articolul 46.** Structura, personalul și salarizarea personalului secretariatului instanței judecătorești

(1) Secretariatul instanțelor judecătorești se constituie din grefă și serviciul administrativ.

(2) Grefa secretariatului instanței judecătorești asistă judecătorii în procesul de înfăptuire a justiției. În cadrul grefei se instituie, respectiv, subdiviziuni ale grefierilor, asistenților judicari, traducătorilor, interpreților, subdiviziuni pentru generalizarea statisticii judiciare, pentru analiza, sistematizarea și unificarea practicii judiciare, precum și subdiviziuni pentru documentarea și asigurarea desfășurării procesului judiciar. Personalul grefei este compus din funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(3) Serviciul administrativ al secretariatului instanței judecătorești asigură activitatea organizatorică a instanței judecătorești. În cadrul serviciului administrativ se instituie subdiviziunile: financiar-economică, de tehnologii informaționale, arhiva, biblioteca, precum și alte subdiviziuni necesare pentru activitatea instanței judecătorești. Personalul serviciului administrativ este compus din funcționari publici, supuși reglementărilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, și personal contractual care desfășoară activități auxiliare, supus reglementărilor legislației muncii.

(4) Personalul secretariatului instanței judecătorești este salarizat în condițiile legii.

(5) Personalul secretariatului instanței judecătorești este obligat să respecte atribuțiile de serviciu, etica profesională și confidențialitatea informației obținute în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu.

(6) Pentru nerespectarea atribuțiilor de serviciu și pentru divulgarea informației confidențiale de serviciu, personalul secretariatului instanței judecătorești poartă răspundere în condițiile legii.

**Articolul 47.** Asistentul judiciar

(1) Asistentul judiciar este angajatul instanței judecătorești care asistă judecătorul la exercitarea de către acesta a funcțiilor sale. Fiecare judecător este asistat în activitatea sa de către un asistent judiciar.

(2) Poate fi asistent judiciar persoana care are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, cu o vechime în muncă în specialitate juridică de cel puțin un an, selectată în baza prevederilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(3) Asistentul judiciar are următoarele atribuții:

a) colectează actele normative necesare judecătorului și altă informație necesară pentru judecarea dosarului distribuit judecătorului;

b) generalizează problemele de drept în dosarele distribuite judecătorului respectiv și elaborează recomandări pe marginea problemelor legate de interpretarea și aplicarea legii;

c) verifică prezența actelor care urmau a fi prezentate de către participanții la proces;

d) elaborează, la indicația judecătorului, proiectele de acte procesuale;

e) asigură depersonalizarea hotărârilor judecătorești și

publicarea lor pe pagina web a instanței judecătorești;

f) participă în grupuri de lucru și în comisii, în limitele competenței sale;

g) îndeplinește, la indicația judecătorului, alte atribuții legate de înfăptuirea justiției."

26. La articolul 48, alineatul (3) se abrogă.

27. La articolul 48<sup>1</sup>, alineatul (2) se abrogă.

28. Articolul 49 se abrogă.

29. Articolul 54 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 54.** Informația statistică

Instanțele judecătorești prezintă Consiliului Superior al Magistraturii și Departamentului de administrare judecătorească informații statistice referitoare la cauzele examinate în materie civilă, comercială, de contencios administrativ, contravențională și penală, în modul stabilit de instanțe."

30. Articolul 55:

la alineatul (1), textul „și financiare, precum și în sfera executării hotărârilor judecătorești” se exclude;

articolul se completează cu alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Auditul la instanțele judecătorești se efectuează de către Curtea de Conturi în conformitate cu procedura și competențele stabilite de lege."

31. Legea se completează cu articolele 56<sup>1</sup> și 56<sup>2</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 56<sup>1</sup>.** Simbolurile puterii judecătorești

(1) În sălile de ședințe ale instanțelor judecătorești se asigură plasarea/afișarea Declarației de Independență, Stemei de Stat, Drapelului de Stat și Constituției Republicii Moldova.

(2) În ședințele de judecată, judecătorii instanțelor judecătorești și ai curților de apel poartă mantii de culoare neagră și insigne cu imaginea Stemei de Stat. Mantilele și insignele se eliberează gratuit. Modelul ținutei vestimentare și al insignei se aprobă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

**Articolul 56<sup>2</sup>.** Transparența activității instanței judecătorești

(1) În fiecare instanță judecătorească este desemnat un angajat al secretariatului responsabil de relațiile cu publicul.

(2) Orice persoană are dreptul să solicite și să primească informații referitoare la activitatea instanței judecătorești sau la o anumită cauză. Informația se acordă în forma solicitată (telefon, fax, poștă, poștă electronică, precum și în alte forme de furnizare a informației), cu respectarea normelor privind protecția datelor cu caracter personal și privind confidențialitatea procesului.

(3) Lista cauzelor fixate pentru judecare se plasează pe pagina web a instanței judecătorești, precum și pe un panou public, cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței de judecată, indicîndu-se numărul dosarului, numele judecătorului (judecătorilor) care examinează cauza, data, ora și locul desfășurării ședinței, numele sau denumirea părților, obiectul cauzei, precum și alte date referitoare la publicitatea ședinței de judecată."

32. Anexa nr. 1 se abrogă.

**Art. II.** – Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 117–119, art. 946), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului."

2. La articolul 2, textul „ , inclusiv judecătorii de

instrucție,” se exclude.

3. La articolul 3, textul „ , inclusiv judecătorii de instrucție” se exclude.

4. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 6.** Condiții pentru a candida la funcția de judecător

(1) La funcția de judecător poate candida persoana cu o reputație ireproșabilă, care deține cetățenia Republicii Moldova, are domiciliul în țară și întrunește următoarele condiții:

- a) are capacitate de exercițiu;
- b) are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia;
- c) a absolvit Institutul Național al Justiției sau are vechimea în muncă prevăzută la alin. (2);
- d) nu are antecedente penale;
- e) cunoaște limba de stat;
- f) corespunde cerințelor de ordin medical pentru exercitarea funcției.

(2) Se consideră vechime în muncă care oferă persoanei dreptul de a candida la funcția de judecător activitatea acesteia pe parcursul ultimilor 5 ani în calitate de judecător sau judecător-asistent al Curții Constituționale, judecător în instanțele internaționale, procuror, profesor de drept titular în instituțiile de învățământ superior acreditate, avocat, asistent judiciar sau grefier.

(3) Persoanele care au vechimea în muncă prevăzută la alin. (2), cu excepția judecătorilor în instanțele internaționale și a judecătorilor Curții Constituționale, susțin un examen în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției conform procedurii și condițiilor prevăzute de Legea nr. 152-XVI din 8 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției.

(4) Se consideră că nu are reputație ireproșabilă, în sensul alin. (1), și nu poate candida la funcția de judecător persoana care:

- a) are antecedente penale, inclusiv stinse, sau a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere;
- b) a fost concediată din organele de drept din motive compromițătoare sau a fost eliberată, din aceleași motive, din funcțiile specificate la alin. (2);
- c) are un comportament incompatibil cu normele Codului de etică al judecătorilor sau desfășoară activitate incompatibilă cu normele acestui cod.

(5) Poate candida la funcția de judecător al curții de apel sau de judecător al Curții Supreme de Justiție persoana cu o vechime în muncă în funcția de judecător de cel puțin 6 ani și, respectiv, 10 ani.

(6) Poate fi numită judecător militar persoana care întrunește condițiile prevăzute la alin. (1) și are calitatea de ofițer activ. Persoanelor care nu au calitatea de ofițer activ li se atribuie grade militare.”

5. Legea se completează cu articolele 6<sup>1</sup> și 6<sup>2</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 6<sup>1</sup>.** Verificarea stării de sănătate a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție

(1) Starea de sănătate a candidaților la funcțiile de judecător se verifică pînă la derularea concursului pentru suplinirea funcției de judecător.

(2) Verificarea stării de sănătate a judecătorilor în funcție are loc o dată la 5 ani.

(3) Verificarea stării de sănătate include de asemenea evaluarea psihologică și psihiatrică a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție.

(4) Exigențele și procedura de determinare a stării de sănătate a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție, inclusiv lista bolilor care nu permit exercitarea funcției de judecător, se aprobă prin ordin al

ministrului sănătății după coordonare cu Consiliul Superior al Magistraturii.

(5) Starea de sănătate a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție se verifică de către o comisie specializată a Ministerului Sănătății care eliberează certificatul medical privind starea sănătății și concluziile privitor la corespunderea candidaților și a judecătorilor în funcție exigențelor pentru exercitarea funcției, care ulterior se prezintă Consiliului Superior al Magistraturii.

**Articolul 6<sup>2</sup>.** Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești

(1) Candidații la funcțiile vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești care întrunesc condițiile prevăzute la art. 6 sînt înscrși în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, denumit în continuare *Registru*.

(2) Registrul se ține de către secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii și este compus din 4 secțiuni:

- a) lista candidaților la funcțiile vacante de judecător;
- b) lista judecătorilor care solicită transferul în altă instanță judecătorească de același nivel sau într-o instanță judecătorească inferioară;
- c) lista judecătorilor care solicită numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești;
- d) lista judecătorilor care solicită numirea sau promovarea într-o instanță judecătorească ierarhic superioară.

(3) Candidații se înscriu în Registru indiferent de faptul dacă a fost sau nu a fost anunțat concursul pentru suplinirea funcțiilor de judecător.

(4) Procedura de includere a candidaților în Registru se aprobă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

(5) Registrul este public și se plasează pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.”

6. Articolul 8:

la alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) să facă parte din partide sau să desfășoare activități cu caracter politic, inclusiv pe perioada detașării din funcție;”

la alineatul (3), textul „judecătorului responsabil” se înlocuiește cu textul „persoanei responsabile”;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Judecătorul care a fost ales în funcția de Președinte al Republicii Moldova, a fost ales deputat în Parlament, consilier în autoritatea administrației publice locale sau a fost numit membru al Guvernului, în termen de 30 de zile de la data validării/acceptării mandatului, depune cerere de demisie în condițiile art. 26. În cazul în care judecătorul nu depune cerere de demisie, după expirarea termenului de 30 de zile acesta este eliberat de drept din funcția de judecător.”

7. Articolele 9 și 10 vor avea următorul cuprins:

**„Articolul 9.** Concursul pentru suplinirea funcțiilor de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești

(1) Funcțiile de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești sînt ocupate în bază de concurs.

(2) Concursul pentru suplinirea funcțiilor de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești este organizat de către Consiliul Superior al Magistraturii în baza regulamentului aprobat de acesta. La concurs participă

persoanele înscrise în Registru.

(3) Concursul de selectare a candidaților pentru suplirea funcțiilor vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești sau a funcțiilor care urmează să devină vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești se organizează cu 3 luni înainte de apariția postului vacant.

(4) Consiliul Superior al Magistraturii anunță, prin intermediul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în mass-media și pe pagina sa web, lansarea concursului pentru suplirea funcțiilor vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești și stabilește termenul-limită pentru inițierea procesului de selectare a candidaților.

(5) Persoanele înscrise în Registru vor informa în scris secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii despre participarea sau despre refuzul de a participa la concursul pentru suplirea funcțiilor vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești.

(6) Candidații la funcțiile vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești, înscrși în Registru, participă la concurs doar după ce depun următoarele acte:

a) cererea de participare la concurs;  
b) curriculum vitae;  
c) copia diplomei de licențiat în drept sau echivalentul acesteia;

d) atestatul de absolvire a Institutului Național al Justiției sau, după caz, certificatul care atestă susținerea examenului în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției;

e) copia carnetului de muncă;  
f) cazierul judiciar;  
g) certificatul medical de sănătate;  
h) declarația cu privire la venituri și proprietate;  
i) declarația de interese personale;  
j) referința de la ultimul loc de muncă sau de studii.

(7) La momentul depunerii setului de acte, solicitantul este informat despre inițierea verificării conform Legii nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și semnează declarația de verificare.

#### **Articolul 10. Selectarea și criteriile de selectare a candidaților la funcția de judecător**

(1) Procesul de selectare a candidaților la funcția de judecător se desfășoară potrivit unor criterii obiective bazate pe merit, ținând seama de pregătirea profesională, de integritatea, capacitatea și eficiența candidaților.

(2) Candidații la funcția de judecător sînt selectați de colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor în temeiul prezentei legi, al Legii nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor și al regulamentelor Consiliului Superior al Magistraturii."

#### **8. Articolul 11:**

la alineatul (1), textul „, inclusiv ai judecătorilor specializate, judecătorii de instrucție” se exclude;

la alineatul (4), după textul „sau de reconfirmare în funcție” se introduce textul „trebuie să fie motivat și”.

9. La articolul 12 alineatul (3), cuvîntul „ședinței” se exclude.

#### **10. Articolul 13 va avea următorul cuprins:**

##### **„Articolul 13. Evaluarea performanțelor judecătorilor**

(1) Performanțele judecătorilor se evaluează în scopul aprecierii nivelului de calificare și abilităților profesionale ale judecătorilor.

(2) Judecătorii în funcție sînt supuși evaluării periodice a performanțelor o dată la 3 ani.

(3) În condițiile legii, judecătorii în funcție sînt supuși evaluării performanțelor și în cazul:

a) numirii în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă;

b) promovării la o instanță superioară;

c) numirii în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței;

d) transferării la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară.

(4) Judecătorii pot fi supuși evaluării performanțelor și în mod extraordinar în cazul în care hotărîrile judecătorești adoptate de ei pun la îndoială nivelul de calificare și abilitățile lor profesionale.

(5) Performanțele judecătorilor se evaluează de către colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor în temeiul prezentei legi, al Legii nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor și al regulamentelor Consiliului Superior al Magistraturii.

(6) Nu sînt supuși evaluării performanțelor judecătorii detașați în interes de serviciu, judecătorii instanțelor internaționale și judecătorii aflați în concediu de maternitate sau în concediu pentru îngrijirea copilului.

(7) Procedura și criteriile de evaluare a performanțelor judecătorilor sînt stabilite în regulamentele Consiliului Superior al Magistraturii."

11. Legea se completează cu articolul 13<sup>1</sup> cu următorul cuprins:

##### **„Articolul 13<sup>1</sup>. Gradele de calificare ale judecătorilor**

(1) Gradele de calificare ale judecătorilor au un caracter onorific și sînt conferite pentru înalt profesionalism, merite deosebite în domeniul justiției și îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu.

(2) Modul și condițiile de acordare a gradelor de calificare se stabilesc prin regulament al Consiliului Superior al Magistraturii."

#### **12. Articolele 14 și 15 vor avea următorul cuprins:**

##### **„Articolul 14. Drepturile judecătorilor**

(1) Judecătorii au dreptul:

a) să beneficieze de drepturile și libertățile consacrate de Constituția și legislația Republicii Moldova;

b) să fie aleși în organele autoadministrării judecătorești;

c) să beneficieze, în procesul înfăptuirii justiției, de drepturile procesuale stabilite de legislația procesuală;

d) să întemeieze sindicate și să se afilieze la sindicate sau la alte organizații naționale sau internaționale pentru reprezentarea intereselor lor, pentru perfecționare profesională și apărarea statutului lor;

e) să beneficieze de instruire continuă în mod gratuit, în limitele stabilite de lege;

f) să participe la elaborarea de publicații ori studii de specialitate, de lucrări literare sau științifice, cu excepția celor cu caracter politic;

g) să fie membri ai unor comisii de examinare sau de întocmire a proiectelor de acte normative, a unor documente interne sau internaționale;

h) să fie membri ai societăților științifice sau academice, precum și ai asociațiilor sau fundațiilor care au scop științific ori profesional.

(2) Cerințele și dispozițiile judecătorilor legate de înfăptuirea activității judecătorești sînt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice. Neîndeplinirea lor atrage răspunderea prevăzută de lege.

##### **Articolul 15. Obligațiile judecătorilor**

(1) Judecătorii sînt obligați:

a) să fie imparțiali;

b) să asigure apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora;

c) să respecte întocmai cerințele legii la înfăptuirea justiției și să asigure interpretarea și aplicarea uniformă a legislației;

d) să se abțină de la fapte care dăunează intereselor servi-

ciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor;

e) să respecte prevederile Codului de etică al judecătorului;

f) să nu divulge secretul deliberării, informațiile obținute în ședință închisă, precum și datele urmăririi penale;

g) să depună declarația cu privire la venituri și proprietate;

h) să depună declarația de interese personale;

i) să-și verifice starea de sănătate în condițiile prevăzute la art. 6<sup>1</sup>.

(2) Judecătorii sînt obligați să informeze imediat președintele instanței judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii despre orice tentativă de a fi influențați în procesul de examinare a cauzelor.

(3) Neîndeplinirea de către judecător a obligațiilor sale atrage răspunderea prevăzută de prezenta lege.”

13. La articolul 19:

alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(4) Urmărirea penală împotriva judecătorului poate fi pornită doar de către Procurorul General, cu acordul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile Codului de procedură penală. În cazul săvîrșirii de către judecător a infracțiunilor specificate la art. 324 și art. 326 ale Codului penal al Republicii Moldova, acordul Consiliului Superior al Magistraturii pentru pornirea urmăririi penale nu este necesar.

(5) Judecătorul nu poate fi reținut, supus aducerii silite, arestat, percheziționat fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii. Acordul Consiliului Superior al Magistraturii nu este necesar în caz de infracțiune flagrantă și în cazul infracțiunilor specificate la art. 324 și art. 326 ale Codului penal al Republicii Moldova.”

alineatul (6) se abrogă.

14. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 20.** Cariera judecătorilor

(1) Cariera judecătorilor presupune promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță și transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară.

(2) Promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță și transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară vor fi precedate de evaluarea performanțelor judecătorului în condițiile art. 13 al prezentei legi, Legii nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor și regulamentul Consiliului Superior al Magistraturii.

(3) Judecătorii pot solicita transferarea la o instanță de același nivel doar după expirarea a 5 ani de la numirea în funcție, iar judecătorii care dețin funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești pot solicita transferarea la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară doar după expirarea mandatelor respective sau revocarea din funcție.

(4) Promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță și transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară se fac numai cu consimțămîntul lui, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, de către Președintele Republicii Moldova sau, după caz, de Parlament.

(5) În cazul reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești, judecătorul este transferat, cu consimțămîntul lui, în temeiul legii, la altă instanță judecătorească. Dacă refuză transferul la altă instanță, judecătorul are dreptul la demisie în condițiile art. 26.

(6) Judecătorul se consideră promovat în funcția de

judecător la o instanță superioară, se consideră numit în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță sau se consideră transferat la o instanță de același nivel ori la o instanță inferioară la data publicării decretului respectiv al Președintelui Republicii Moldova sau a hotărîrii respective a Parlamentului.

(7) Judecătorul care a fost supus unei sancțiuni disciplinare sau căruia i-a fost acordat calificativul „insuficient” ca rezultat al evaluării performanțelor nu poate fi promovat în funcția de judecător la o instanță superioară, nu poate fi numit în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță, nu poate fi transferat la o altă instanță, nu poate fi ales în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii și al colegiilor sau al organelor din subordinea acestuia pe durata unui an de la data adoptării hotărîrii de sancționare.”

15. Legea se completează cu articolele 20<sup>1</sup> și 20<sup>2</sup> cu următorul cuprins:

„**Articolul 20<sup>1</sup>.** Transferul pe termen limitat

al judecătorilor în alte instanțe

(1) În cazul în care instanțele judecătorești nu pot funcționa normal din cauza incapacității din motive de sănătate a judecătorilor de a-și exercita atribuțiile timp de 6 luni, din cauza existenței unor posturi vacante, din cauza volumului mare de activitate al instanței judecătorești sau din alte asemenea cauze, președintele instanței judecătorești poate solicita Consiliului Superior al Magistraturii transferul pe termen limitat al judecătorilor din cadrul altor instanțe.

(2) Transferul pe termen limitat al judecătorilor în alte instanțe, în cazurile specificate la alin. (1), se admite cu consimțămîntul scris al acestora, prin hotărîre a Consiliului Superior al Magistraturii. Judecătorul se consideră transferat pe termen limitat doar după publicarea hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3) Transferul pe termen limitat al judecătorilor se poate face pe o perioadă de cel mult 6 luni, care poate fi prelungită, cu consimțămîntul scris al acestora, cu încă cel mult 6 luni.

(4) În cazul expirării perioadei transferului pe termen limitat sau în cazul consumării situațiilor ce au servit drept temei pentru transferul judecătorului în altă instanță, acesta revine în instanța în care a activat cu titlu permanent.

(5) Pe perioada transferului pe termen limitat în alte instanțe, judecătorii beneficiază de toate drepturile prevăzute de lege pentru funcția în care sînt transferați. În cazul cînd salariul prevăzut pentru funcția în care a fost transferat este mai mic, judecătorul beneficiază de salariul stabilit pentru funcția ocupată anterior.

**Articolul 20<sup>2</sup>.** Listele judecătorilor care solicită

promovarea într-o instanță judecătorească ierarhic superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești sau transferul în altă instanță judecătorească de același nivel sau într-o instanță judecătorească inferioară

(1) Judecătorii care solicită promovarea într-o instanță judecătorească ierarhic superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești sau transferul în altă instanță judecătorească de același nivel sau într-o instanță judecătorească inferioară se includ în listele specificate la art. 6<sup>2</sup> alin. (2) lit. b)–d), care sînt parte integrantă a Registrului.

(2) Informațiile privind persoanele incluse în Registru se prezintă de către secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și Consiliului Superior al Magistraturii.”

16. În titlul capitolului VI, cuvintele „și patrimonială” se exclud.

17. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 21.** Răspunderea disciplinară a judecătorilor  
Judecătorii poartă răspundere disciplinară pentru încălcarea obligațiilor prevăzute la art. 15, pentru comportamentul care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, precum și pentru alte abateri disciplinare specificate la art. 22.”

18. Articolul 21<sup>1</sup> se abrogă.

19. La articolul 22 alineatul (1):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) aplicarea neuniformă a legislației, intenționat sau din neglijență gravă, dacă acest fapt a fost constatat de instanța ierarhic superioară și a condus la casarea hotărârii defectuoase;”

litera g) se completează în final cu textul „și declarației de interese personale”;

literalele h<sup>2</sup>) și p) se abrogă.

20. Articolul 23:

la alineatul (1), litera d) se abrogă;

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Eliberarea din funcție se aplică în cazul comiterii de către judecător a unei abateri disciplinare care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, în cazul comiterii repetate a abaterilor disciplinare specificate la art. 22, precum și în cazul în care, la evaluarea performanțelor, s-a stabilit necorespondența lui evidentă funcției deținute.

(3) În cazul în care, din motive neîntemeiate, președinții (vicepreședinții) instanțelor judecătorești nu îndeplinesc obligațiile prevăzute la art. 16<sup>1</sup> al Legii nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, au comis abaterea disciplinară specificată la art. 22 lit. l) din prezenta lege ori au eșuat la evaluarea performanțelor, ei sînt eliberați din funcția de conducere în instanță.”

21. În titlul capitolului VII, cuvîntul „degrevarea” se exclude.

22. La articolul 24 alineatul (1) litera c), textul „și este ales în aceste autorități” se exclude.

23. La articolul 24<sup>1</sup>:

titlul articolului va fi:

**„Articolul 24<sup>1</sup>.** Detașarea judecătorului”;

alineatul (1) se abrogă;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Judecătorul poate fi detașat din funcție, cu consimțămîntul său, prin hotărîre a Consiliului Superior al Magistraturii, în scopul îndeplinirii unei funcții în cadrul secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii sau al Institutului Național al Justiției, pe un termen de pînă la 18 luni, care poate fi prelungit cu cel mult 18 luni. Pentru asigurarea activității Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorii aleși în calitate de membri ai consiliului și în funcția de inspector-judecător în inspecția judiciară se detașează din funcție pentru toată perioada mandatului.”

alineatul (3) se abrogă;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul detașării judecătorului în Consiliul Superior al Magistraturii, salariul acestuia se stabilește la nivelul salariului judecătorului Curții Supreme de Justiție. În cazul detașării judecătorului în inspecția judiciară, în cadrul secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii sau în cadrul Institutului Național al Justiției, acestuia i se menține salariul mediu anterior pentru întreaga perioadă de activitate.”

la alineatul (5), textul „și (3)” se exclude.

24. Articolul 25:

la alineatul (1):

literalele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) depunerii cererii de demisie;

b) stabilirii necorespunderii evidente funcției deținute, ca rezultat al evaluării performanțelor;”

literalele c) și e) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (3<sup>1</sup>) cu următorul

cuprins:

„(3<sup>1</sup>) Eliberarea din funcție a judecătorului în baza temeiurilor specificate la alin. (1) lit. b), f), g) și i) atrage lipsirea acestuia de dreptul la indemnizația unică de concediere, prevăzută la art. 26 alin. (3), și la stabilirea pensiei în condițiile art. 32. Judecătorii care cad sub incidența prezentului alineat vor avea dreptul la pensie pentru limită de vîrstă conform condițiilor generale stabilite de Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.”

25. Articolul 26 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 26.** Demisia judecătorului

(1) Se consideră demisie a judecătorului plecarea onorabilă a acestuia din funcție dacă, în exercițiul funcțiunii și în afara relațiilor de serviciu, el nu a comis fapte care discreditează justiția sau compromit cinstea și demnitatea de judecător.

(2) Judecătorul are dreptul la demisie prin depunerea cererii de demisie, inclusiv în cazul reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești.

(3) Judecătorului demisionat sau pensionat i se plătește o indemnizație unică de concediere egală cu produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani complet lucrați în funcția de judecător. Totodată, în calculul indemnizației unice de concediere pentru judecătorul demisionat și reîntors în funcție se ia timpul activității în funcția de judecător de la data încetării ultimei demisii.

(4) Judecătorul demisionat are dreptul la pensie pentru vechime în muncă sau la o indemnizație lunară viageră în condițiile prezentei legi.

(5) Dacă judecătorul demisionat are o vechime în funcția de judecător de cel puțin 20 de ani, acesta beneficiază de o indemnizație lunară viageră de 80%; de la 25 la 30 de ani – de 85%; de la 30 la 35 de ani – de 90%; de la 35 la 40 de ani – de 95%; de la 40 de ani și mai mult – de 100% față de salariul mediu plătit în funcția respectivă de judecător, ținîndu-se cont de indexarea salariului.

(6) Judecătorul este considerat demisionat atîta timp, cît respectă prevederile art.8, păstrează cetățenia Republicii Moldova și nu comite fapte ce discreditează justiția sau compromit cinstea și demnitatea de judecător.

(7) În cazul în care constată că judecătorul demisionat nu îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege, Consiliul Superior al Magistraturii sistează demisia judecătorului, acesta fiind în drept să atace hotărîrea de sistare în instanța judecătorească într-un termen de 10 zile de la data primirii copiei de pe hotărîre.

(8) Demisia judecătorului se sistează și în cazul numirii repetate a acestuia în funcția de judecător.”

26. La articolul 26<sup>1</sup>, cuvîntul „degrevat” se exclude.

27. Articolul 29:

la alineatul (2), textul „de judecător” se înlocuiește cu cuvîntul „publică”;

la alineatul (3), textul „și coordonat, cu cel puțin două săptămîni înainte de sfîrșitul fiecărui an calendaristic, cu Consiliul Superior al Magistraturii” se exclude.

28. La articolul 34, alineatul (3) se abrogă.

**Art. III.** - Legea nr. 789-XIII din 26 martie 1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 196–199, art. 764), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 2.** Atribuțiile Curții Supreme de Justiție  
Curtea Supremă de Justiție:

a) judecă, ca instanță de recurs, cauzele în materie civilă, de contencios administrativ, penală sau în alte materii în condițiile legii procesuale;

b) sesizează, din oficiu sau la propunerea instanțelor judecătorești, Curtea Constituțională pentru a se pronunța

asupra constituționalității actelor juridice;

c) generalizează practica judiciară și analizează statistica judiciară proprie;

d) dă explicații din oficiu în chestiunile de practică judiciară ce nu țin de interpretarea legilor și nu au caracter obligatoriu pentru judecători;

e) exercită, în limitele competenței sale, atribuții ce derivă din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

f) exercită alte atribuții conform legii."

2. La articolul 3, litera d) se abrogă.

3. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 4.** Componenta Curții Supreme de Justiție

(1) Curtea Supremă de Justiție este compusă din președinte, din 2 vicepreședinți, care sînt concomitent președinți ai Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ și, respectiv, ai Colegiului Penal, și din judecători (dintre care doi judecători exercită concomitent și funcția de vicepreședinte al colegiului) care își desfășoară activitatea în colegii și în cadrul Plenului Curții.

(2) Fiecare judecător al Curții Supreme de Justiție este asistat de 3 asistenți judiciari, care sînt angajați și activează în conformitate cu prevederile art. 47 din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească."

4. Articolul 6 se abrogă.

5. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 7.** Atribuțiile Președintelui Curții Supreme de Justiție

(1) Președintele Curții Supreme de Justiție exercită următoarele atribuții:

a) convoacă și prezidează ședințele Plenului Curții, asigură executarea hotărîrilor adoptate;

b) propune Plenului spre aprobare obligațiile de serviciu ale vicepreședinților Curții președinți ai colegiului și ale vicepreședinților colegiilor;

c) numește membrii Curții responsabili pentru întocmirea rapoartelor asupra cauzelor de complexitate deosebită ce se vor judeca în colegii;

d) coordonează activitatea de generalizare a practicii judiciare și face propuneri Plenului privitor la emiterea hotărîrilor explicative;

e) organizează efectuarea altor lucrări ce țin de competența Curții;

f) reprezintă Curtea Supremă de Justiție în relațiile cu alte autorități și instituții publice atît din țară, cît și de peste hotare;

g) numește în funcție funcționarii publici, modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu ale acestora, angajează, modifică, suspendă și încetează raporturile de muncă ale personalului contractual al secretariatului Curții;

h) aplică sancțiuni disciplinare și adoptă măsuri de stimulare pentru angajații secretariatului Curții;

i) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Președintele Curții Supreme de Justiție emite ordine și dispoziții.

(3) În absența Președintelui Curții Supreme de Justiție, atribuțiile acestuia le exercită unul dintre vicepreședinți în temeiul unei dispoziții emise de Președintele Curții. În cazul cînd nu este desemnat vicepreședintele care va exercita funcțiile Președintelui Curții Supreme de Justiție în absența acestuia, funcțiile în cauză sînt exercitate de către vicepreședintele cu cea mai mare vechime în muncă în Curtea Supremă de Justiție."

6. La articolul 8 alineatul (1):

litera a) se abrogă;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) fixează termenele de desfășurare a ședințelor de judecată în cauzele date prin lege în competența colegiului, organizează pregătirea și desfășurarea ședințelor de

judecată, exercită controlul asupra întocmirii, afișării și publicării pe pagina web, în termenul stabilit de norma procesuală, a informației privind cauzele fixate pentru judecare, inclusiv esența cauzelor;"

literale c) și g) se abrogă;

la litera h), textul „și analiză a statisticii judiciare” se exclude.

7. În titlul capitolului II, cuvîntul „membrii” se înlocuiește cu cuvîntul „judecători”.

8. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 9.** Numirea judecătorilor Curții Supreme de Justiție

(1) Judecătorii Curții Supreme de Justiție sînt numiți în funcție de Parlament, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în termen de 30 de zile de la data înregistrării propunerii în Parlament.

(2) În cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție cu funcția respectivă, de încălcare a legislației de către acesta sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui, Consiliul Superior al Magistraturii, în interiorul termenului indicat la alin. (1), este informat de către Președintele Parlamentului în temeiul unui aviz al Comisiei juridice, pentru numiri și imunități. În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară sau în cazul vacanței Parlamentului, Consiliul Superior al Magistraturii este anunțat despre prelungirea acestui termen cu 15 zile sau pînă la începutul sesiunii.

(3) Parlamentul examinează propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia în Parlament."

9. Legea se completează cu articolul 9<sup>1</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 9<sup>1</sup>.** Numirea Președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție

(1) La funcțiile de Președinte, de vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție președinte al colegiului și de vicepreședinte al colegiului pot candida judecătorii selectați în baza concursului organizat de Consiliul Superior al Magistraturii, conform art. 9 al Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

(2) Președintele, vicepreședinții Curții Supreme de Justiție președinți ai colegiilor și vicepreședinții colegiilor se numesc, în condițiile art. 9, pentru un mandat de 4 ani și pot deține funcțiile respective pe durata a cel mult 2 mandate consecutive.

(3) În cazul survenirii vacanței funcției, inclusiv în cazul expirării mandatului Președintelui Curții Supreme de Justiție, interimatul funcției acestuia se asigură de către vicepreședintele Curții cu cea mai mare vechime în muncă în Curtea Supremă de Justiție.

(4) În cazul survenirii vacanței funcției, inclusiv în cazul expirării mandatului vicepreședintelui Curții Supreme de Justiție președinte al colegiului, interimatul funcției acestuia se asigură de către vicepreședintele colegiului respectiv, iar în lipsa acestuia, de către judecătorul membru al colegiului respectiv cu cea mai mare vechime în muncă în Curtea Supremă de Justiție."

10. Articolul 12:

la alineatul (1), textul „, colegiul lărgit” se exclude;

alineatul (3) se abrogă;

la alineatul (5), textul „, cu excepția colegiului lărgit,” se exclude.

11. Articolul 13:

la alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) judecă cauzele în condițiile legii procesuale;"

litera b) se abrogă;

alineatul (2) se abrogă.

12. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 14.** Completele de judecată

(1) Completele de judecată se constituie la începutul fiecărui an de către Președintele Curții Supreme de Justiție, în condițiile art. 6<sup>1</sup> din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească. Completele de judecată se constituie din judecătorii Curții Supreme de Justiție care fac parte din colegiul respectiv.

(2) Președintele Curții Supreme de Justiție are dreptul să dispună, după caz, antrenarea judecătorilor dintr-un colegiu la judecarea unor cauze în alt colegiu.

(3) Schimbarea membrilor completului de judecată se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a Președintelui Curții Supreme de Justiție și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Încheierea motivată privind schimbarea membrilor completului de judecată se anexează la materialele dosarului.”

13. La articolul 15, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) La ședințele Plenului Curții Supreme de Justiție pot participa, în funcție de subiectul pus în discuție, ministrul justiției sau Procurorul General.”

14. La articolul 16:

litera a) se abrogă;

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) întru asigurarea uniformizării practicii judiciare, emite, la solicitarea instanțelor judecătorești, avize consultative în cazul apariției problemelor legate de aplicarea legii;”

la litera e), textul „, inclusiv lărgite,” se exclude.

15. Articolul 17:

la alineatul (1), textul „, Procurorului General” se exclude, iar după cuvântul „Magistraturii” se introduce textul „, ministrului justiției și Procurorului General”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Proiectele de hotărâri ale Plenului Curții Supreme de Justiție se înmânează judecătorilor Curții Supreme de Justiție și, după caz, Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, ministrului justiției și Procurorului General cu cel puțin 15 zile înainte de ședință.”

16. Titlul capitolului V va fi:

**„Capitolul V  
SECRETARIATUL CURȚII SUPREME  
DE JUSTIȚIE”**

17. Articolul 22 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 22.** Secretariatul Curții Supreme de Justiție

(1) Asistența organizatorică și administrativă a activității Președintelui, vicepreședinților, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Plenului Curții Supreme de Justiție, colegiilor și Consiliului Științific Consultativ este asigurată de secretariatul Curții Supreme de Justiție, condus de șeful secretariatului.

(2) Șeful secretariatului Curții Supreme de Justiție se numește în funcție de către Președintele Curții Supreme de Justiție în conformitate cu Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public și își exercită atribuțiile în conformitate cu art. 45 alin. (3) din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească și cu Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Curții Supreme de Justiție.”

18. Articolul 22<sup>1</sup> se abrogă.

19. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 23.** Structura secretariatului Curții Supreme de Justiție

(1) Secretariatul Curții Supreme de Justiție este constituit din grefă și din serviciul administrativ.

(2) Grefa secretariatului Curții Supreme de Justiție asistă judecătorii la exercitarea funcțiilor lor. Grefa include subdiviziuni ale asistenților judiciari, subdiviziuni pentru

efectuarea traducerilor, pentru analiza, sistematizarea și unificarea practicii judiciare, subdiviziuni pentru documentarea și asigurarea desfășurării procesului judiciar și alte subdiviziuni necesare activității judiciare a Curții Supreme de Justiție.

(3) Serviciul administrativ al secretariatului Curții Supreme de Justiție asigură organizatoric funcționarea Curții. Serviciul administrativ include subdiviziunile: financiar-economică, de tehnologii informaționale, arhiva, biblioteca, precum și alte subdiviziuni necesare activității extrajudiciare a Curții Supreme de Justiție.”

20. Articolul 23<sup>1</sup> se abrogă.

21. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 24.** Personalul și salarizarea personalului secretariatului Curții Supreme de Justiție

(1) Personalul grefei este compus din funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și este salarizat în condițiile legii.

(2) Personalul serviciului administrativ este compus din funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și din personal contractual supus reglementărilor legislației muncii care desfășoară activități auxiliare.

(3) Statul de personal al secretariatului Curții Supreme de Justiție se aprobă de către Președintele Curții Supreme de Justiție și este valabil după avizarea lui de către Plenul Curții Supreme de Justiție.

(4) Personalul secretariatului Curții Supreme de Justiție este obligat să respecte atribuțiile de serviciu, etica profesională și confidențialitatea informației obținute în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu.

(5) Pentru nerespectarea atribuțiilor de serviciu și divulgarea informației confidențiale de serviciu, personalul secretariatului Curții Supreme de Justiție poartă răspundere în condițiile legii.”

22. Articolul 25 se abrogă.

23. La articolul 27:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Bugetul Curții Supreme de Justiție este parte componentă a bugetului sistemului judecătoresc și se formează din contul mijloacelor bugetului de stat.”

alineatele (2) și (4) se abrogă.

24. Anexa la lege va avea următorul cuprins:

„Anexă

**Structura și componența numerică  
a secretariatului Curții Supreme de Justiție**

|                                             |       |
|---------------------------------------------|-------|
| „Asistenți judiciari                        | 99    |
| Funcționari publici și personal contractual | 121”. |

**Art. IV.** – Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 186–188, art. 752), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 3.** Componența

(1) Consiliul Superior al Magistraturii este constituit din 12 membri.

(2) În componența Consiliului Superior al Magistraturii intră judecători și profesori de drept titulari, precum și Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul justiției și Procurorul General care sînt membri de drept.

(3) Trei membri ai Consiliului Superior al Magistraturii se aleg de către Parlament din rîndul profesorilor de drept titulari, cu votul majorității deputaților aleși, la propunerea a cel puțin 20 de deputați în Parlament, ținînd cont și de opinia reprezentanților opoziției parlamentare. Membrii Consiliului

Superior al Magistraturii din rândul profesorilor de drept titulari nu pot fi aleși pentru 2 mandate consecutive.

(4) Șase membri din rândul judecătorilor, inclusiv 2 membri supleanți, sînt aleși în Consiliul Superior al Magistraturii prin vot secret de către Adunarea Generală a Judecătorilor, aceștia reprezentînd toate nivelurile instanțelor judecătorești. Se consideră aleși membri și membri supleanți ai Consiliului Superior al Magistraturii judecătorii care au acumulat mai mult de jumătate din voturile celor prezenți la adunare, conform ordinii descrescătoare a voturilor obținute.

(5) Pentru asigurarea activității Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorii aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor sînt detașați pe durata exercitării mandatului de membru al Consiliului.

(6) Membrii Consiliului Superior al Magistraturii, cu excepția membrilor de drept, nu pot exercita o altă activitate remunerată decît cea didactică și științifică.

(7) La alegerea în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, persoanele care ocupă funcții administrative, în termen de 30 de zile de la data alegerii, depun cerere de suspendare a activității administrative pe perioada exercitării mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii."

#### 2. Articolul 4:

##### alineatul (1):

la litera a), textul „promovare, transferare sau” se înlocuiește cu textul „promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță ori de”;

literale c) și d) vor avea următorul cuprins:

„c) aprobă regulamentele privind criteriile și procedura de selectare a candidaților la funcția de judecător, de promovare în funcția de judecător la o instanță superioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței și de transferare a judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară;

d) aprobă regulamentul de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței și asigură organizarea și desfășurarea concursului;”

la litera e), textul „sau al curții de apel,” se înlocuiește cu textul „, al curții de apel sau al Curții Supreme de Justiție,”;

alineatul se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) numește membrii colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și ai colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, conform competenței sale.”

##### alineatul (2):

partea introductivă se completează în final cu textul „și a personalului secretariatului instanțelor judecătorești”;

alineatul se completează cu litera c<sup>2</sup>) cu următorul cuprins:

„c<sup>2</sup>) delegă judecătorii pentru participare la seminare, conferințe, cursuri de instruire și deplasări în interes de serviciu;”

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) examinează contestațiile la hotărârile colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și ale colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor.”

##### alineatul (3):

la litera a), cuvîntul „examinează” se înlocuiește cu textul „adoaptă hotărâri privind”;

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) validează hotărârile colegiului disciplinar;”

la litera g), după textul „și proprietate” se introduce textul „și declarațiile de interese personale”;

alineatul (4):

la litera b), după cuvîntul „repartizare” se introduce cuvîntul „aleatorie”;

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) acordă concediile de odihnă anuale președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești;”

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În vederea realizării corespunzătoare a funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii aprobă acte normative întru executarea prevederilor legislației din domeniul organizării și funcționării sistemului judecătoreesc.”

la alineatul (7), textul „judecătorii și curțile de apel” se înlocuiește cu textul „instanțele judecătorești”.

3. La articolul 6, litera b) se completează în final cu textul „, desemnează un raportor pentru prezentarea materialelor examinate”.

4. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 7.** Organele care funcționează în subordinea Consiliului Superior al Magistraturii

(1) În subordinea Consiliului Superior al Magistraturii funcționează:

- a) colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor;
- b) colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor;
- c) colegiul disciplinar;
- d) inspectia judiciară.

(2) Competența, modul de organizare și de funcționare a colegiilor sînt stabilite prin legi și prin regulamentele aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii.”

5. La articolul 7<sup>1</sup>:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Poate fi aleasă în funcția de inspector-judecător persoana care deține diploma de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, cu o vechime în specialitatea juridică de cel puțin 7 ani și o reputație ireproșabilă, în condițiile stabilite la art. 6 alin. (4) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului. Este declarat ales candidatul care a acumulat mai mult de jumătate din voturile membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.”

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Inspectia judiciară are următoarele competențe:

- a) verifică activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției;
- b) examinează petițiile cetățenilor în probleme ce țin de etica judiciară, adresate Consiliului Superior al Magistraturii, solicitînd în mod obligatoriu explicația scrisă a judecătorului vizat în petiție;

c) verifică demersurile care au ca obiect acordul Consiliului Superior al Magistraturii privind pornirea urmăririi penale împotriva judecătorului;

d) studiază temeiurile respingerii de către Președintele Republicii Moldova sau de către Parlament a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător sau pentru numirea în funcția de vicepreședinte ori de președinte al instanței judecătorești, cu prezentarea unei note informative Consiliului Superior al Magistraturii.”

6. Legea se completează cu articolul 7<sup>2</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 7<sup>2</sup>.** Verificarea activității organizatorice a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției

(1) Activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției se verifică cu scopul de a asigura:

- a) celeritatea procesului;
- b) transparența activității de înfăptuire a justiției și deschiderea față de societate;
- c) eficiența activității instanțelor judecătorești, a judecătorilor și a personalului instanțelor;

d) respectarea Codului de etică al judecătorului;  
e) conduita profesională înaltă a personalului instanțelor judecătorești;

f) perfecționarea continuă a performanțelor judecătorilor și ale personalului instanțelor judecătorești.

(2) Activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției poate fi verificată în două forme:

a) control ordinar – pentru examinarea unui caz concret sau a unui domeniu de activitate distinct;

b) control complex – pentru examinarea întregii activități de înfăptuire a justiției.

(3) Controalele ordinare și cele complexe pot avea caracter planificat sau inopinat.

(4) În scopul desfășurării controalelor planificate ale activității organizatorice a instanțelor judecătorești se elaborează și se aprobă planuri anuale de verificare a instanțelor.

(5) Controalele complexe planificate ale activității organizatorice a fiecărei instanțe judecătorești, în modul stabilit de prezentul articol, se desfășoară cel puțin o dată la 3 ani.

(6) După încheierea controlului, dar nu mai târziu de o lună de la data încheierii, se întocmește un proiect al actului de control, care este prezentat spre informare instanței supuse controlului, aceasta fiind în drept să prezinte comentarii și obiecții pe marginea proiectului în cauză.

(7) Actul final al controlului se întocmește în termen de 10 zile lucrătoare de la data prezentării obiecțiilor sau de la data expirării termenului pentru prezentarea acestora și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

(8) Subiecții care nu sînt de acord cu rezultatele controlului, în termen de 10 zile lucrătoare de la data prezentării acestora pentru informare, sînt în drept să prezinte în formă scrisă obiecțiile lor Consiliului Superior al Magistraturii. În acest caz, rezultatele controlului vor fi examinate la ședința Consiliului Superior al Magistraturii.

(9) Volumul, metodele, temeiurile și procedura de verificare a activității organizatorice a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției se aprobă de Consiliul Superior al Magistraturii.

7. La articolul 8, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În relațiile cu autoritățile publice, Consiliul Superior al Magistraturii este independent și se supune în activitatea sa doar Constituției și legilor.”

8. Articolul 8<sup>1</sup> va avea următorul cuprins:

**„Articolul 8<sup>1</sup>. Transparența activității Consiliului Superior al Magistraturii**

(1) Activitatea Consiliului Superior al Magistraturii este transparentă și se realizează prin asigurarea accesului societății și al mass-mediei la informațiile privind activitatea Consiliului.

(2) Ședințele Consiliului Superior al Magistraturii sînt publice, în afară de cazurile cînd, la cererea motivată a președintelui sau a cel puțin 3 membri ai Consiliului, se hotărăște, cu votul majorității membrilor prezenți, ca ședințele să fie închise și cînd dezbaterile publice a chestiunilor incluse pe ordinea de zi ar putea să aducă atingere vieții private a persoanelor.

(3) Consiliul Superior al Magistraturii creează condiții și întreprinde măsurile necesare pentru a asigura participarea reprezentanților mass-mediei și a persoanelor interesate la ședințele sale.

(4) Agenda ședinței Consiliului Superior al Magistraturii, proiectele de hotărîri și materialele adiționale care urmează a fi supuse examinării se plasează pe pagina web a Consiliului cu cel puțin 3 zile înainte de ședință.

(5) Ședințele Consiliului Superior al Magistraturii se înregistrează prin utilizarea mijloacelor video și audio și

se consemnează în procese-verbale, care se plasează pe pagina web a Consiliului.

(6) Regulamentele aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii și anunțurile privind lansarea concursurilor pentru suplinirea funcțiilor de judecător se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(7) Hotărîrile adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii și de organele sale, opiniile separate ale membrilor Consiliului, precum și rapoartele anuale ale Consiliului se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.”

9. La articolul 12 alineatul (2), litera c) se completează în final cu textul „, precum și în caz de încălcare a restricțiilor specificate la art. 8 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.”

10. Articolul 13 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 13. Completarea vacanței**

(1) În caz de încetare a mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii în temeiul art. 12 alin. (1) lit. b)–e), mandatul va fi continuat de către membrul supleant ales în condițiile art. 3 alin. (4).

(2) În caz de vacanță a funcției de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din rîndul profesorilor de drept titulari, vacanța se completează urmînd aceeași procedură ca și în cazul numirii.”

11. La articolul 15, alineatele (3), (5) și (6) se abrogă.

12. La articolul 16 alineatul (3), textul „, și se plasează pe pagina web a consiliului” se exclude.

13. La articolul 19, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Selectarea candidaților pentru funcția de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești se face de către Consiliul Superior al Magistraturii în baza hotărîrii colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor. Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii privind selectarea candidaților pentru funcția de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești trebuie să fie motivată și se adoptă prin votul deschis al membrilor Consiliului.”

14. Articolul 20:

titlul articolului va fi:

**„Articolul 20. Promovarea la o instanță superioară, transferarea la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, detașarea, suspendarea, demisia și eliberarea din funcție a judecătorului”;**

la alineatul (1), textul „promovarea, transferarea, degravarea” se înlocuiește cu textul „promovarea la o instanță superioară, transferarea la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară,”;

la alineatul (2), textul „Promovarea sau transferarea judecătorului în altă instanță” se înlocuiește cu textul „Transferarea judecătorului la o instanță de același nivel”;

articolul se completează cu alineatul (3<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(3<sup>1</sup>) Transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, promovarea judecătorului la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești și eliberarea lui din funcție se fac în baza recomandărilor colegiului pentru selecția și cariera judecătorului. Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii privind transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, promovarea judecătorului la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței și eliberarea lui din funcție trebuie să fie motivată și este adoptată prin votul deschis al membrilor Consiliului.”

la alineatul (4), textul „în altă instanță, promovarea” se

înlocuiește cu textul „la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, promovarea judecătorului la o instanță superioară”, iar în final alineatul se completează cu textul „de către Președintele Consiliului Superior al Magistraturii”;

alineatul (9) se abrogă.

15. Articolele 21 și 22 vor avea următorul cuprins:

**„Articolul 21.** Validarea hotărârilor colegiului disciplinar

(1) Hotărârea colegiului disciplinar care nu a fost contestată se transmite, a doua zi după expirarea termenului de contestare, spre validare Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) Hotărârea se validează în termen de 30 de zile de la data înregistrării materialelor respective în Consiliul Superior al Magistraturii.

(3) Consiliul Superior al Magistraturii poate invita, după caz, la ședința sa membrii colegiului disciplinar și reprezentanții inspecției judiciare și, în mod obligatoriu, invită persoanele a căror problemă se examinează.

(4) După examinarea problemei, Consiliul Superior al Magistraturii decide:

a) validarea hotărârii colegiului disciplinar;

b) invalidarea hotărârii colegiului disciplinar și adoptarea unei noi hotărâri.

(5) În caz de invalidare a hotărârii colegiului disciplinar, Consiliul Superior al Magistraturii adoptă o nouă hotărâre motivată prin care, după caz, poate aplica judecătorului o altă sancțiune disciplinară, în condițiile legii.

**Articolul 22.** Examinarea contestațiilor împotriva hotărârilor colegiilor din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii

(1) Contestațiile împotriva hotărârilor adoptate de colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor, de colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor și de colegiul disciplinar se examinează în cel mult 30 de zile de la data înregistrării lor în Consiliul Superior al Magistraturii.

(2) Data, ora și locul examinării contestațiilor se comunică din timp persoanelor interesate.

(3) După examinarea contestațiilor, Consiliul Superior al Magistraturii decide:

a) menținerea fără modificare a hotărârilor colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, ale colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor și ale colegiului disciplinar;

b) admiterea contestației și modifică hotărârea colegiului disciplinar;

c) admiterea contestației și remiterea hotărârii spre reexaminare colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor sau, după caz, colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, în cazul în care s-a constatat încălcarea procedurii de selectare sau de evaluare;

d) casarea hotărârii colegiului disciplinar și încetarea procedurii pe dosar.”

16. La articolul 23 alineatul (1), textul „de a se intenta dosar penal” se înlocuiește cu textul „de pornire a urmăririi penale”, iar după textul „va adopta,” se introduce textul „în regim de urgență.”

17. Articolul 24:

la alineatul (1), după cuvîntul „votul” se introduc cuvintele „deschis al”;

alineatul (6) se abrogă.

18. Articolul 25 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 25.** Contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii

Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate, la Curtea Supremă de Justiție, de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la data comunicării, doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare. Contestațiile se examinează de un complet format din 9 judecători.”

19. Titlul Capitolului IV va fi:

**„Capitolul IV**  
**ASIGURAREA ACTIVITĂȚII CONSILIULUI**  
**SUPERIOR AL MAGISTRATURII”**

20. La articolul 26:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Lucrările de secretariat ale Consiliului Superior al Magistraturii se țin de către angajații secretariatului.”

alineatul (2) se completează în final cu textul „și se fixează în stenogramă”;

la alineatul (4), textul „se contrasemnează” se exclude.

21. Articolul 27 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 27.** Asigurarea activității Consiliului Superior al Magistraturii

(1) Pentru asigurarea activității sale, Consiliul Superior al Magistraturii are buget propriu, care este parte integrantă a bugetului de stat.

(2) Din contul bugetului Consiliului Superior al Magistraturii, membrii detașați sint salariați în mărimea stabilită la art. 24<sup>1</sup> din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, iar membrii Consiliului din rîndul profesorilor de drept titulari primesc o indemnizație lunară în mărime de 50% din salariul membrilor Consiliului din rîndul judecătorilor, cu excepția persoanei alese în calitate de președinte al Consiliului.”

22. Legea se completează cu articolele 27<sup>1</sup>, 27<sup>2</sup> și 27<sup>3</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 27<sup>1</sup>.** Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii

(1) Asistența organizatorică și administrativă a activității Consiliului Superior al Magistraturii și a organelor din subordinea Consiliului este asigurată de secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii, condus de șeful secretariatului.

(2) Șeful secretariatului este numit în funcție de către Consiliul Superior al Magistraturii și își exercită atribuțiile în conformitate cu regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.

**Articolul 27<sup>2</sup>.** Structura secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii

(1) Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii se constituie din Direcția generală autoadministrare judecătorească și Direcția administrativă.

(2) Direcția generală autoadministrare judecătorească a secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii asistă membrii Consiliului și organele din subordinea acestuia la exercitarea funcțiilor lor. În cadrul Direcției generale autoadministrare judecătorească pot fi instituite direcții, secții și servicii.

(3) Direcția administrativă a secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii asigură funcționarea administrativ-economică a Consiliului. Direcția administrativă include subdiviziunile: financiar-economică, de tehnologii informaționale, arhiva, biblioteca, precum și alte subdiviziuni necesare activității Consiliului.

**Articolul 27<sup>3</sup>.** Personalul și salarizarea personalului secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii

(1) Personalul Direcției generale autoadministrare judecătorească a secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii este compus din funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și este salariat în condițiile legii.

(2) Personalul Direcției administrative a secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii este compus din funcționari publici, supuși reglementărilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, și din personal contractual supus reglementărilor legislației muncii care desfășoară activități auxiliare,

fiind salarizat în condițiile legii.

(3) Statul de personal al secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii se aprobă de Consiliul Superior al Magistraturii.

(4) Personalul secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii este obligat să respecte atribuțiile de serviciu, etica profesională și confidențialitatea informației obținute în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu.

(5) Pentru nerespectarea atribuțiilor de serviciu și pentru divulgarea informației confidențiale de serviciu, personalul secretariatului poartă răspundere în condițiile legii."

23. Articolul 29 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 29.** Raportul Consiliului Superior al Magistraturii

(1) Consiliul Superior al Magistraturii întocmește anual, până la data de 1 februarie, un raport referitor la activitatea sa, precum și referitor la activitatea sistemului judecătoresc în anul precedent.

(2) Raportul de activitate este prezentat public și supus dezbaterilor la Adunarea Generală a Judecătorilor.

(3) Cîte o copie a raportului se remite Președintelui Republicii Moldova și Parlamentului pentru informare."

**Art. V.** – Legea nr. 950-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 182–185, art. 751), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2:

la alineatul (2), textul „colegiului de calificare” se înlocuiește cu textul „colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor”;

la alineatul (3), propoziția a doua se exclude.

2. Articolele 6 și 13 se abrogă.

3. La articolul 19 alineatul (2), litera d) se abrogă.

4. Articolul 20:

la alineatul (3), propoziția a doua se exclude;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Hotărârile colegiului disciplinar, inclusiv opiniile separate ale membrilor colegiului, și rapoartele anuale se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării.”

**Art. VI.** – Legea nr. 152-XVI din 8 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 102–105, art. 484), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, textul „viitorilor judecători și procurori” se înlocuiește cu textul „candidaților la funcțiile de judecător și de procuror”.

2. La articolul 4 alineatul (1) litera d), textul „executorilor judecătorești” se înlocuiește cu textul „asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești și a consilierilor de probațiune”.

3. Articolul 7:

la alineatul (1) literele h) și m), textul „a judecătorilor și procurorilor” se înlocuiește cu textul „a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror”;

la alineatul (3), textul „Procuratura Generală” se înlocuiește cu textul „Consiliul Superior al Procurorilor”.

4. În titlul capitolului III, textul „a judecătorilor și procurorilor” se înlocuiește cu textul „a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror și a judecătorilor și procurorilor în funcție”.

5. Articolul 12:

în titlu, textul „a judecătorilor și procurorilor” se înlocuiește cu textul „a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror”;

în cuprinsul articolului, textul „, după caz,” se exclude.

6. La articolul 13, alineatul (2) se completează în final cu textul: „Persoanele care solicită admiterea la Institut pentru candidarea la funcția de judecător trebuie să aibă o vechime în muncă de cel puțin 2 ani în profesiile de specialitate juridică, a căror listă este aprobată de Consiliul Superior al Magistraturii.”

7. La articolul 14 alineatul (1), textul „a judecătorilor și procurorilor” se înlocuiește cu textul „a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror”.

8. La articolul 15, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Stagiile de practică se desfășoară în cadrul instanțelor judecătorești, procuraturilor și organelor de urmărire penală pentru a lua nemijlocit cunoștință de activitățile desfășurate de acestea.”

9. La articolul 17 alineatul (6), textul „durata cursurilor și” se exclude.

10. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 18.** Numirea în funcție

(1) Absolvenții Institutului sînt obligați să participe la concursul pentru suplinirea funcției de judecător, respectiv de procuror, în modul prevăzut de Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, respectiv de Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură.

(2) Absolvenții Institutului participă la concurs și sînt selectați la funcția de judecător conform procedurii și criteriilor stabilite de Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și de Legea nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selectarea, cariera și evaluarea performanțelor judecătorilor. Absolvenții care participă la concursul pentru suplinirea posturilor de procuror aleg, în ordinea descrescătoare a mediei generale obținute la examenele de absolvire, posturile de procuror scoase la concurs.

(3) Absolvenții care nu au promovat concursul pentru suplinirea funcțiilor de judecător, respectiv de procuror, sînt obligați să participe la concurs timp de 5 ani după absolvirea Institutului. La expirarea termenului de 5 ani, absolvenții nu mai pot participa la concurs în baza mediei generale obținute la examenele de absolvire a Institutului.

(4) În cazul în care absolventul, din motive neîntemeiate, nu participă la concursul pentru suplinirea funcțiilor de judecător, respectiv de procuror, Consiliul poate solicita restituirea în contul Institutului a bursei primite pe perioada formării inițiale.”

11. În titlul capitolului IV, textul „și executorilor judecătorești” se înlocuiește cu textul „a asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești și a consilierilor de probațiune”.

12. Articolul 20:

titlul articolului va fi:

**„Articolul 20.** Formarea inițială a grefierilor, a asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești și a consilierilor de probațiune”;

la alineatul (1), textul „și executorii judecătorești” se înlocuiește cu textul „asistenții judiciari, șefii secretariatelor instanțelor judecătorești și consilierii de probațiune”;

la alineatul (2), textul „și executorilor judecătorești” se înlocuiește cu textul „, a asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești și a consilierilor de probațiune”;

alineatul (3) se abrogă.

13. Articolul 21:

în titlu și la alineatul (1), textul „și executorilor judecătorești” se înlocuiește cu textul „, a asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești și a consilierilor de probațiune”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Grefierii, asistenții judiciari, șefii secretariatelor instanțelor judecătorești și consilierii de probațiune sînt obligați să urmeze cursurile de formare continuă în conformitate cu graficul coordonat cu Consiliul Superior al Magistraturii sau, după caz, cu Ministerul Justiției.”

**Art. VII.** – La capitolul I din Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155 din 21 iulie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 164–165, art. 480), secțiunea a III-a se modifică după cum urmează:

1. La pozițiile „Șef/șef adjunct al Aparatului Consiliului Superior al Magistraturii” și „Șef/șef adjunct al Aparatului Curții Supreme de Justiție”, cuvîntul „Aparatului” se înlocuiește cu cuvîntul „secretariatului”.

2. Pozițiile „Secretar al instanței judecătorești” și „Referent al judecătorului” vor avea următorul cuprins: „Șef al secretariatului instanței judecătorești” și, respectiv, „Asistent judiciar”.

**Art. VIII.** – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția:

a) prevederilor articolului I punctul 11 privind modificarea articolului 21 din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2013;

b) prevederilor articolului I punctul 25 privind modificarea articolelor 45 și 47 din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, în partea ce se referă la instituirea funcțiilor de șef al secretariatului instanței judecătorești și de asistent judiciar, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2012 conform planului specificat la alin. (4) din prezentul articol;

c) prevederilor articolului III punctul 24 privind majorarea numărului de asistenți judiciari în Curtea Supremă de Justiție, care se vor pune în aplicare de la 1 ianuarie 2013 pînă la 31 decembrie 2015, urmînd ca numărul asistenților judiciari să fie suplimentat anual cu 17 unități pînă la atingerea numărului-limită de 99 de asistenți judiciari;

d) prevederilor articolului IV punctul 1 și ale articolului V punctul 1, care se vor pune în aplicare la expirarea mandatului membrilor în exercițiu ai Consiliului Superior al Magistraturii și mandatului președintelui în exercițiu al colegiului disciplinar.

(2) Vicepreședinții instanțelor judecătorești în care numărul de judecători este mai mic de 6 vor deține funcțiile respective pînă la expirarea mandatului.

(3) Judecătorii de instrucție în exercițiu, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, pot solicita Consiliului Superior al Magistraturii reconfirmarea în funcția de judecător în cadrul aceleiași instanțe. Judecătorii de instrucție vor fi reconfirmați în funcția de judecător în cadrul aceleiași instanțe doar după evaluarea performanțelor și ca urmare a cursurilor de formare continuă în cadrul Institutului Național al Justiției. Judecătorii de instrucție vor fi reconfirmați în funcția de judecător al aceleiași instanțe, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, prin decret al Președintelui Republicii Moldova.

(4) Funcțiile de șef al secretariatului instanței judecătorești și de asistent judiciar se vor introduce, în cadrul instanțelor, conform planului, după cum urmează:

a) începînd cu data de 1 septembrie 2012 – în cadrul curților de apel și al judecătorilor din municipiul Chișinău;

b) începînd cu data de 1 ianuarie 2013 – în cadrul tuturor judecătorilor, pe măsura optimizării amplasării instanțelor judecătorești și creării de condiții necesare.

(5) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a

prezentei legi, Consiliul Superior al Magistraturii va examina și va propune distribuirea a 16 posturi de judecători ai Curții Supreme de Justiție către alte instanțe judecătorești.

(6) Judecătorilor Curții Supreme de Justiție le va fi propus transferul, cu consimțămîntul lor, în funcțiile vacante de judecător în alte instanțe judecătorești în modul stabilit de lege și conform criteriilor aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii, cu păstrarea salariului de judecător al Curții Supreme de Justiție pînă la atingerea plafonului de vîrstă și cu menținerea garanțiilor sociale stabilite anterior.

(7) Consiliul Superior al Magistraturii, pînă la 1 ianuarie 2013:

a) va elabora, va aproba și va asigura publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova unui regulament privind criteriile de stabilire a numărului de judecători în instanțele judecătorești;

b) va elabora și va aproba un regulament privind procedura și condițiile de numire a judecătorilor de instrucție;

c) va propune Institutului Național al Justiției să includă în planurile de învățămînt pentru cursurile de formare continuă a judecătorilor subiectele necesare pentru asigurarea integrării judecătorilor de instrucție în corpul judecătoresc comun;

d) conform articolului II punctul 4 din prezenta lege, va propune Institutului Național al Justiției elaborarea și aprobarea unui regulament privind susținerea examenelor de către persoanele specificate la art. 6 alin. (3) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului;

e) va asigura, în caz de necesitate, revizuirea și, după caz, va prezenta spre aprobare la următoarea ședință ordinară a Adunării Generale a Judecătorilor Codul de etică al judecătorului și Regulamentul Adunării Generale a Judecătorilor;

f) în coordonare cu Guvernul, va asigura suplimentarea numărului de angajați ai secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii pentru asigurarea activității colegiilor din subordine și activității de analiză a statisticii judiciare;

g) va elabora și va aproba sau, după caz, va participa la elaborarea documentelor specificate la articolul II punctele 5, 7, 10 și 11, la articolul IV punctul 6 și la articolul VI punctul 6 din prezenta lege;

h) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(8) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va adopta actele necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi;

b) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

c) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(9) Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 58, art. 641), Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 117–119, art. 946), Legea nr. 789-XIII din 26 martie 1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 196–199, art. 764) și Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 186–188, art. 752), cu toate modificările și completările, vor fi republicate integral în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Marian LUPU**

**PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI**

**Nr. 153. Chișinău, 5 iulie 2012.**

**621****D E C R E T****privind promulgarea Legii pentru modificarea  
și completarea Codului de procedură civilă  
al Republicii Moldova**

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

**PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA**

**Nr. 265-VII. Chișinău, 30 august 2012.**

**622****L E G E****pentru modificarea și completarea  
Codului de procedură civilă al Republicii Moldova**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Art. I** – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 111–115, art. 451), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 12<sup>1</sup>:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.”

alineatul (2) se abrogă.

2. După articolul 12<sup>1</sup> se introduce articolul 12<sup>2</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 12<sup>2</sup>. Avizele consultative ale Plenului  
Curții Supreme de Justiție**

(1) Dacă în procesul judecării pricinii într-o instanță de judecată se atestă dificultăți la aplicarea corectă a normelor de drept material sau procedural, instanța de judecată solicită Plenului Curții Supreme de Justiție, din oficiu sau la cererea participanților la proces, să emită un aviz consultativ cu privire la modul de punere în aplicare a legii. Avizul consultativ se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

(2) În cazul în care instanța de judecată respinge demersul participanților la proces privind solicitarea unui aviz consultativ din partea Plenului Curții Supreme de Justiție, aceasta va emite o încheiere nesusceptibilă de recurs.

(3) În cazul în care decide respingerea solicitării, Plenul Curții Supreme de Justiție emite o încheiere motivată irevocabilă care se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

(4) Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție nu mai este obligatoriu pentru Curte în cazul în care ulterior se modifică legea sau se schimbă modul de punere în aplicare a acesteia.

(5) Până la emiterea avizului consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție judecarea pricinii se amână.”

3. La articolul 14 alineatul (1), cuvintele „independent de nivelul acesteia,” se exclud.

4. La articolul 16, alineatul (3) se abrogă.

5. Articolul 18:

după alineatul (1) se introduce alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procesuale, participanții la proces pot efectua înregistrarea audio a ședinței de judecată.”

la alineatul (2), cuvântul „audio-” se exclude, iar după cuvintele „altor mijloace tehnice” se introduc cuvintele „decît cele cerute în condițiile alin. (1<sup>1</sup>)”.

6. La articolul 24, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Actele de dispoziție ale instanței judecătorești se

**Articol unic.** - Se promulgă Legea nr. 155 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova.

**Nicolae TIMOFTI**

înmînează participanților la proces, fiind perfectate în limba în care se desfășoară procesul ori, la solicitare, în limba de stat.”

7. Capitolul III se abrogă.

8. Titlul capitolului IV va avea următorul cuprins:

**„Capitolul IV****COMPETENȚA INSTANȚELOR DE JUDECATĂ”.**

9. Articolul 32 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 32.** Imutabilitatea competenței jurisdicționale

(1) Nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătoria în a căror competență pricina respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

(2) Instanța ierarhic superioară nu are dreptul să strămute, din oficiu, o pricină de la instanța ierarhic inferioară la alta ori să o preia pentru judecare, cu excepția cazului în care completul de judecată în instanța respectivă nu poate fi legal constituit.”

10. Articolul 33 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 33.** Competența generală a instanțelor  
judecătorești

(1) Instanțele judecătorești judecă toate pricinile civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice și autorităților publice privind apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime încălcate sau contestate, pricinii pentru care legea nu prevede competența altor organe.

(2) Instanțele judecătorești judecă pricinile cu participarea organizațiilor și cetățenilor din Republica Moldova, a cetățenilor străini, apatrizilor, organizațiilor străine, organizațiilor cu capital străin, organismelor internaționale dacă prin lege sau prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu este stabilită competența instanțelor judecătorești străine sau a altor organe.”

11. După articolul 33 se introduce articolul 33<sup>1</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 33<sup>1</sup>.** Competența judecătoriilor

Judecătoriile examinează și soluționează în fond toate pricinile civile, dacă legea nu prevede altfel.”

12. Articolul 37 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 37.** Competența în caz de concurență  
a pretențiilor

În cazul în care pretenții legate între ele sînt examinate de mai multe instanțe judecătorești în același timp, acestea urmează a fi conexe, la cerere, printr-o încheiere și examinate de judecătoria sesizată mai întîi. Judecătoriile (judecătoria) sesizate ulterior vor strămuta pretențiile la judecătoria sesizată mai întîi printr-o încheiere ce poate fi atacată cu recurs.”

13. După articolul 37 se introduce articolul 37<sup>1</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 37<sup>1</sup>.** Competența în judecarea  
pretențiilor conexe

În cazul în care cererea de chemare în judecată conține mai multe pretenții conexe, unele dintre ele fiind de competența instanței judecătorești de drept comun, iar altele de competența unei instanțe specializate, toate pretențiile se vor examina de

către instanța de drept comun.”

14. Articolul 38:

titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 38.** Competența teritorială generală”;

la alineatul (1), cuvintele „sau de la locul de aflare a” se exclud.

15. Articolul 39:

la alineatul (14), cuvintele „, cu excepția competenței stabilite la art.41” se exclud;

alineatul (15) se abrogă.

16. La articolul 43 alineatul (2), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) pîrîtul, al cărui domiciliu nu era cunoscut, cere strămutarea pricinii la instanța de la domiciliul său atestat prin dreptul de proprietate, calitatea de locatar sau viza de reședință.”;

17. Articolul 45 se abrogă.

18. Articolul 46:

la alineatul (1), cuvintele „sau vicepreședintele” se exclud;

alineatul (4) se abrogă.

19. La articolul 48 alineatul (1), ultima propoziție se exclude.

20. Articolul 49:

alineatul (3) se completează în final cu cuvintele „sau în cea de recurs”;

la alineatul (4), cuvintele „și nici asupra cazurilor de judecare a pricinii în componența Plenului Curții Supreme de Justiție” se exclud;

alineatul (5) se abrogă.

21. Articolul 50:

alineatul (1):

la litera a), cuvintele „sau executor judecătoresc” se substituie cu cuvintele „, executor judecătoresc, arbitru sau mediator”;

la litera b), cuvintele „al treilea grad” se substituie cu cuvintele „al patrulea grad”, iar cuvintele „al doilea grad” – cu cuvintele „al treilea grad”;

după litera b) se introduc literele b<sup>1</sup>) și b<sup>2</sup>) cu următorul cuprins:

„b<sup>1</sup>) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași pricinii;

b<sup>2</sup>) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;”

alineatul (2) se abrogă.

22. La articolul 55, după cuvîntul „procurorul,” se introduce cuvîntul „petiționarii,”.

23. Articolul 57:

alineatul unic devine alineatul (1):

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Lipsa capacității procesuale de folosință poate fi invocată în orice fază a procesului. Actele de procedură îndeplinite de persoana lipsită de capacitatea de folosință sînt nule.”

24. Articolul 58:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Actele de procedură efectuate de minorii cu vîrste cuprinse între 14 și 18 ani sau de adulții cu capacitatea de exercițiu limitată sînt lovite de nulitate relativă. Reprezentantul legal al minorului sau curatorul adultului cu capacitatea de exercițiu limitată poate să confirme toate aceste acte sau numai o parte dintre ele. Instanța judecătorească va acorda un termen pentru confirmarea actelor. Dacă actele nu sînt confirmate în termenul stabilit, se va dispune anularea acestora.”

după alineatul (2) se introduce alineatul (2<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(2<sup>1</sup>) Actele de procedură efectuate de minorii cu vîrste de pînă la 14 ani sau de adulții declarați incapabili sînt nule.”

25. Articolul 62 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 62.** Coparticiparea procesuală obligatorie

(1) Coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea pricinii implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamantî și/sau pîrîți atunci cînd:

a) obiectul litigiului îl constituie drepturile și obligațiile comune ale mai multor reclamantî sau pîrîți;

b) drepturile și obligațiile reclamantîlor sau pîrîților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept.

(2) Ca urmare a constatării temeiurilor coparticipării procesuale obligatorii, instanța judecătorească va înștiința, din oficiu sau la cererea participanților la proces, pe toți coreclamantî și copîrîții despre posibilitatea de a interveni în proces. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea participantului la proces privind înștiințarea coparticipantului poate fi atacată cu recurs.

(3) În cazul existenței temeiurilor prevăzute la alin. (1), orice persoană are dreptul să solicite intervenirea în proces în calitate de coreclamant sau copîrît. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea persoanei interesate de a interveni în proces în calitate de coparticipant poate fi atacată cu recurs.

(4) Coparticipanții pot încredința reprezentarea lor în proces unuia sau mai multor coparticipanți.

(5) Intervenirea în proces se dispune, printr-o încheiere, pînă la închiderea dezbaterilor judiciare înaintea primei instanțe.

(6) Dacă necesitatea intervenirii în proces a coreclamantîlor sau copîrîților este constatată în timpul deliberării, instanța va relua examinarea pricinii în fond, dispunînd înștiințarea coparticipanților.”

26. La articolul 63, după alineatul (1) se introduce alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Fiecare coreclamant sau copîrît participă în proces în mod independent față de ceilalți coparticipanți.”

27. Articolul 65:

la alineatul (1), propoziția a doua se completează în final cu cuvintele „sau un drept legat de acesta”;

după alineatul (1) se introduce alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Dacă se constată că există persoane care pot să își declare propriile pretenții asupra obiectului litigiului între părțile inițiale, instanța este obligată să înștiințeze persoanele în cauză despre procesul pornit și să le explice dreptul lor de a interveni în proces prin înaintarea unei acțiuni.”

la alineatul (2), cuvintele „începerea dezbaterii pricinii în fond” se substituie cu cuvintele „închiderea dezbaterilor judiciare”;

după alineatul (2) se introduce alineatul (2<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(2<sup>1</sup>) Cererea de intervenție principală se întocmește conform cerințelor prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.”

alineatul (3) se abrogă.

28. Articolul 67:

la alineatul (1), cuvintele „orice instanță” se substituie cu cuvintele „prima instanță”;

alineatul (4) se abrogă;

la alineatul (5), cuvintele „cu recurs” se substituie cu cuvintele „odată cu atacarea fondului cauzei”.

29. La articolul 70 alineatul (3), cuvintele „despre admiterea sau” se exclud.

30. Articolul 71 alineatul (3):

la litera d), cuvîntul „rezilierea” se substituie cu cuvîntul „contestarea”;

literele e) și h) se abrogă.

31. La articolul 73 alineatul (1), prima propoziție se completează în final cu cuvîntul „fizice”.

32. La articolul 77, titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 77.** Desemnarea avocatului”.

33. La articolul 84, cuvintele „de recurs și de revizuire” se substituie cu cuvintele „cererea de recurs”.

34. La articolul 92 alineatul (1), cuvintele „citarea martorilor,” se exclud.

35. La articolul 94 alineatul (1), după cuvintele „să plătească”

se introduc cuvintele „ , la cerere,” iar cuvîntul „toate” se exclude.

36. La articolul 99, cuvintele „cu recurs” se substituie cu cuvintele „odată cu atacarea fondului cauzei”.

37. La articolul 100 alineatul (1), după cuvintele „aviz de primire,” se introduc cuvintele „prin intermediul biroului executorului judecătoresc”.

38. La articolul 102, după alineatul (4) se introduce alineatul (4<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(4<sup>1</sup>) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”

39. La articolul 105, după alineatul (1) se introduce alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte doar la solicitarea persoanelor în cauză.”

40. Articolul 122 se completează în final cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanții la proces pînă la data stabilită de judecător, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 204 și art. 372 alin. (1).”

41. La articolul 123 alineatul (4), ultima propoziție se exclude.

42. La articolul 127<sup>1</sup>, alineatul (2) se abrogă.

43. La articolul 138 alineatul (6), cuvintele „ , precum și de pe cele reclamate din oficiu de instanță,” se exclud.

44. La articolul 148:

titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 148.** Dispunerea efectuării expertizei”;

la alineatele (1) și (2), cuvintele „judecătorul sau” se exclud.

45. Articolele 149 și 150 vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 149.** Desemnarea expertului

(1) În calitate de expert este numită o persoană dezinteresată în soluționarea pricinii, care este înscrisă în Registrul de stat al experților judiciari atestați.

(2) Părțile aleg, de comun acord, expertul sau instituția de expertiză care urmează să fie desemnată de instanță să efectueze expertiza. În lipsa acordului părților, instanța desemnează expertul sau instituția care urmează să efectueze expertiza.

(3) Dacă în încheierea privind efectuarea expertizei judiciare este indicată doar instituția care urmează să efectueze expertiza, conducătorul instituției în cauză numește expertul și informează în acest sens instanța care a dispus expertiza.

(4) La desemnarea experților pentru efectuarea expertizei în cadrul unei comisii de expertiză sau pentru efectuarea unei expertize complexe se aplică normele prezentului articol.

**Articolul 150.** Acțiuni premergătoare expertizei

(1) După desemnarea expertului, instanța judecătorească convoacă o ședință cu participarea părților și a expertului, în cadrul căreia se stabilește legătura dintre expert și părți, etapa la care părțile pot fi admise să participe la investigațiile expertului, se aduce la cunoștință părților și expertului obiectul expertizei și întrebările la care expertul urmează să ofere răspunsuri și li se explică faptul că au dreptul de a face observații cu privire la aceste întrebări și de a cere modificarea sau completarea lor.

(2) Dacă expertul poate să își exprime de îndată opinia, acesta este ascultat chiar în ședință, iar afirmațiile sale se consemnează într-un proces-verbal întocmit în condițiile art. 220.”

46. La articolul 151 alineatul (2), cuvintele „în instanță sau judecătorului care a numit” se substituie prin cuvintele „în instanța

judecătorească care a dispus”.

47. Articolul 152:

în titlu, cuvîntul „ordonarea” se substituie prin cuvîntul „dispunerea”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Părțile și ceilalți participanți la proces au dreptul să formuleze și să prezinte în instanță întrebări adresate expertului, însă numai instanța stabilește definitiv întrebările asupra cărora expertul urmează să se pronunțe. Instanța este obligată să motiveze respingerea întrebărilor propuse expertului de către părți și de către alți participanți la proces.”

la alineatul (3), cuvintele „judecătorului sau instanței privind ordonarea” se substituie prin cuvintele „instanței de judecată privind efectuarea”, iar cuvintele „probleme spre expertizare” – cu cuvintele „întrebări asupra cărora expertul urmează să se pronunțe”.

48. La articolul 153 alineatul (1), cuvintele „a ordonat expertiza, data ordonării,” se substituie cu cuvintele „a dispus efectuarea expertizei, data emiterii dispoziției”, cuvîntul „problemele” – cu cuvîntul „întrebările”, iar cuvintele „termenul expertizei și al prezentării” – cu cuvintele „termenul acordat pentru efectuarea expertizei și prezentarea”.

49. Articolul 154:

la alineatul (1), cuvîntul „gratuit” se exclude, iar cuvîntul „problemele” se substituie prin cuvintele „întrebările ce i-au fost adresate”;

la alineatul (2), cuvintele „ordonatoare de expertiză” se substituie prin cuvintele „care a dispus efectuarea expertizei”;

alineatul (3) se completează în final cu următoarea propoziție: „În cazul efectuării expertizei într-o instituție de expertiză, răspunderea pentru veridicitatea raportului depus o poartă expertul sau experții desemnați de șeful instituției.”

după alineatul (3) se introduce alineatul (3<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(3<sup>1</sup>) Expertul are obligația să nu divulge circumstanțele și datele ce i-au devenit cunoscute în urma efectuării expertizei sau în urma participării la o ședință de judecată închisă, inclusiv cele ce se referă la inviolabilitatea vieții private și a vieții de familie, precum și cele ce constituie secret de stat, secret de serviciu, secret comercial sau un alt secret ocrotit de lege.”

50. La articolul 155, alineatul (4) se abrogă.

51. Articolul 156 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 156.** Expertiza în cadrul comisiei

(1) Expertiza în cadrul comisiei este expertiza care necesită investigații complicate efectuate de către mai mulți experți care au aceeași specializare sau specializări diferite.

(2) Dacă comisia este formată din experți avînd aceeași specializare, aceștia evaluează colegial rezultatele investigațiilor și, în cazul în care ajung la o concluzie unanimă, elaborează un singur raport de expertiză. În cazul în care unul sau mai mulți experți fac opinie separată referitor la obiectul investigației, aceasta se depune separat și se motivează.

(3) Dacă membrii comisiei sînt experți care au specializări diferite, la efectuarea expertizei se aplică prevederile referitoare la expertiza complexă.

(4) Încheierea judecătorească privind efectuarea expertizei în cadrul comisiei este obligatorie pentru experții desemnați, cit și pentru conducătorul instituției de expertiză, dacă în aceasta se menționează doar instituția de expertiză.

(5) Dacă, pe baza materialelor prezentate, expertul desemnat sau conducătorul instituției de expertiză constată că este necesară o expertiză în cadrul comisiei, dată fiind complexitatea investigațiilor ce urmează a fi efectuate, acesta comunică instanței propunerea de a dispune efectuarea acesteia.”

52. La articolul 157 alineatul (1), cuvintele „ , se ordonă” se substituie prin cuvintele „se dispune”.

53. La articolul 158 alineatul (2), cuvintele „data judecării pricinii” se substituie prin cuvintele „data ședinței de judecată”.

54. Articolul 159:

la alineatul (1), după cuvîntul „incomplet” se introduc cuvintele „, iar această deficiență nu poate fi suplinită prin audierea expertului”, cuvîntul „probleme” se substituie prin cuvîntul „întrebări”, iar după cuvintele „poate dispune” se introduc cuvintele „, la solicitarea părților, iar în cazurile prevăzute de prezentul cod, și din oficiu,”;

la alineatul (2), după cuvîntul „contradictorii” se introduc cuvintele „, iar aceste deficiențe nu pot fi înlăturate prin audierea expertului,”;

la alineatul (4), cuvîntul „repetate” se substituie cu cuvintele „suplimentare sau a celei repetate”, iar în final se completează cu cuvintele „sau, după caz, motivul efectuării unei expertize suplimentare sau repetate”;

la alineatul (5), cuvîntul „ordonării” se substituie cu cuvîntul „dispunerii”, iar cuvîntul „numaidecît” – cu cuvintele „în mod obligatoriu”.

55. Articolul 166:

alineatul (2):

după litera b) se introduce litera b<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„b<sup>1</sup>) numărul de telefon, numărul de fax, poșta electronică sau alte date de contact ale reclamantului;”

după litera c) se introduc literele c<sup>1</sup>) și c<sup>2</sup>) cu următorul cuprins:

„c<sup>1</sup>) numărul de telefon, numărul de fax, poșta electronică sau alte date de contact ale pîrîtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;

c<sup>2</sup>) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, numărul de fax, poșta electronică sau alte date de contact ale reprezentantului reclamantului;”

la litera e), cuvintele „, demonstrarea probelor care confirmă circumstanțele” se substituie cu cuvintele „și probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii”;

articolul se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Cererea de chemare în judecată formulată de reclamant, care este asistat în judecată de un reprezentant, trebuie să fie dactilografiată.”

56. La articolul 167 alineatul (1) litera e), cuvintele „procura sau un alt document” se substituie cu cuvîntul „documentul”.

57. Articolul 168 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 168.** Primirea și repartizarea cererii de chemare în judecată

(1) Cererea de chemare în judecată introdusă în instanță se repartizează, în termen de 24 de ore, judecătorului sau, după caz, completului de judecată în mod aleatoriu, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(2) Judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întrunește exigențele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art. 171 alin. (1).

(3) Judecătorul poate încuviința printr-o încheiere, în condițiile legii, efectuarea unor măsuri de asigurare a acțiunii și a probelor.

(4) Printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, judecătorul acceptă cererea de chemare în judecată în decurs de 5 zile de la repartizare, dacă legea nu prevede altfel.”

58. Articolul 169:

alineatul (1):

literele d) și e) vor avea următorul cuprins:

„d) există o hotărîre a judecătii arbitrale, obligatorie pentru părți, cu privire la litigiul dintre aceleași părți, asupra aceluiași obiect și avînd aceleași temeuri, cu excepția cazurilor în care judecata a respins cererea de eliberare a titlului de executare silită a hotărîrii judecătii arbitrale sau a desființat hotărîrea arbitrală;

e) reclamantului și/sau pîrîtului îi lipsește capacitatea de folosință, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 59 alin. (2).”

la alineatul (2), cuvîntul „depunerii” se substituie cu cuvîntul

„repartizării”.

59. Articolul 170:

la alineatul (1), litera h) se abrogă;

la alineatul (3), cuvîntul „depunerii” se substituie cu cuvîntul „repartizării”.

60. La articolul 171 alineatul (1), cuvintele „7 zile de la depunerea cererii” se substituie cu cuvintele „5 zile de la repartizarea cererii”.

61. La articolul 172, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pînă la începerea dezbaterilor judiciare, pîrîtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială. Acțiunea reconvențională înaintată conform art. 173 alin. (1) lit. b) poate fi depusă și pînă la finalizarea examinării pricinii în fond.”

62. La articolul 173 alineatul (1), litera d) se abrogă.

63. La articolul 174 propoziția a doua, după cuvintele „în orice fază a procesului” se introduc cuvintele „pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă”, iar cuvintele „ar crea dificultăți judecătorești sau” se exclud.

64. Articolul 177 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 177.** Cuprinsul și modul de soluționare a cererilor de asigurare a acțiunii

(1) În cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

(2) Cererea de asigurare a acțiunii se soluționează de către judecător sau de către instanța care examinează pricina în termen de o zi de la depunere, fără înștiințarea pîrîtului și a celorlalți participanți la proces. Dacă cererea de asigurare a acțiunii este depusă concomitent cu cererea de chemare în judecată, aceasta se soluționează în ziua emiterii încheierii privind acceptarea cererii de chemare în judecată, fără înștiințarea pîrîtului și a celorlalți participanți la proces.

(3) Judecătorul sau instanța pronunță o încheiere privind asigurarea sau neasigurarea acțiunii.”

65. Articolul 182:

după alineatul (1) se introduce alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) În cazul în care reclamantul nu depune cautiunea în termenul stabilit de instanță, aceasta din urmă emite o încheiere de anulare a măsurilor de asigurare a acțiunii, care se execută imediat.”

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Persoana care a depus cautiunea are dreptul să solicite restituirea acesteia în cazul în care partea care se consideră prejudiciată prin măsurile de asigurare a acțiunii nu depune o acțiune pentru compensarea prejudiciilor în termen de cel mult două luni de la data la care a rămas irevocabilă hotărîrea judecătorească prin care a fost soluționată pricina ori s-a emis încheierea judecătorească irevocabilă prin care a fost încetat procesul sau prin care cererea a fost scoasă de pe rol.”

66. La articolul 184, cuvîntul „primirii” se substituie cu cuvintele „la care s-a dat curs”.

67. Articolul 185:

la alineatul (1), literele a)–c) vor avea următorul cuprins:

„a) soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copîrîților și intervenienților;

b) expediază pîrîtului și, după caz, intervenientului copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisurile anexate la ea întru confirmarea pretențiilor reclamantului și stabilește data pînă la care pîrîtul și, după caz, intervenientul urmează să prezinte o referință scrisă privind acțiunea reclamantului și toate probele necesare;

c) remite reclamantului și, după caz, intervenientului copiile de pe referință și de pe înscrisurile anexate la ea și stabilește data pînă la care urmează să fie prezentate toate probele suplimentare;”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În caz de necesitate, pentru clarificarea unor aspecte

legate de pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare, judecătorul poate decide convocarea părților în ședință.”

68. Articolul 186:

la alineatul (1), textul „propune pîrîului să prezinte în judecată în termen probele necesare” se substituie cu textul „stabilește data pînă la care pîrîtul urmează să prezinte în judecată referința și toate probele necesare”;

la alineatul (2), cuvintele „poate fi examinată” se substituie cu cuvintele „este examinată”.

69. La articolul 191 alineatul (3):

în prima propoziție, după cuvîntul „amînarea” se introduce cuvîntul „începerii”, iar în final propoziția se completează cu cuvintele „și poate fi atacată odată cu atacarea fondului cauzei”;

propoziția a doua se exclude.

70. Articolul 204 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 204.** Prezentarea probelor în ședința de judecată

Judecătorul poate să decidă acceptarea probelor în prima ședință de judecată dacă participanții la proces au fost în imposibilitate să le prezinte în termenul stabilit de instanță la etapa pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare. Dacă nu poate depune imediat contraprobe, partea adversă are dreptul să solicite amînarea procesului.”

71. După articolul 204 se introduce articolul 204<sup>1</sup> cu următorul cuprins:

**„Articolul 204<sup>1</sup>.** Întreruperea ședinței de judecată

(1) În condițiile în care ședința de judecată a fost deschisă și examinarea pricinii în fond a început, pot apărea incidente procesuale care fac imposibilă continuarea examinării în aceeași zi și determină întreruperea ședinței de judecată cu posibilitatea continuării acesteia la o altă dată și oră, ce vor fi fixate de instanța de judecată.

(2) Întreruperea ședinței de judecată se dispune printr-o încheiere protocolară și nu afectează integritatea procesului-verbal.

(3) În cazul întreruperii ședinței de judecată, instanța, în funcție de timpul necesar efectuării actului procedural, fixează o dată pentru continuarea ședinței de judecată. Data este adusă la cunoștința celor prezenți printr-un act scris, care este contrasemnat de cei prezenți în ședință. Persoanele care nu s-au prezentat la ședință și cele implicate recent în proces sînt informate despre locul, data și ora continuării ședinței printr-o citație sau prin alte modalități prevăzute de prezentul cod.”

72. La articolul 208, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Amînarea procesului se admite în cazul înaintării unei acțiuni reconvenționale în condițiile art. 173 alin. (1) lit. b), precum și în alte cazuri prevăzute de prezentul cod.

(2) În cazul amînării procesului, instanța de judecată fixează o dată pentru desfășurarea noii ședințe, cu excepția situației prevăzute la art. 12<sup>2</sup> alin. (5).”

73. Articolul 229 se abrogă.

74. Articolul 236 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 236.** Deliberarea și adoptarea hotărîrii

(1) După încheierea susținerilor orale, completul de judecată se retrage pentru deliberare. În urma deliberării, președintele ședinței sau unul dintre judecători pronunță dispozitivul hotărîrii și le explică participanților la proces procedura și termenul de atac al hotărîrii. Dispozitivul hotărîrii trebuie să fie semnat de toți judecătorii din completul de judecată și anexat la dosar.

(2) În cazul în care la adoptarea hotărîrii se exprimă o opinie separată, aceasta se anexează la dosar.

(3) După pronunțarea dispozitivului hotărîrii, președintele ședinței de judecată declară ședința închisă.

(4) Participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărîrii primesc copia hotărîrii în decurs de 5 zile.

(5) Instanța de judecată va întocmi hotărîrea integrală dacă:

a) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere;

b) participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, depun cerere de apel;

c) hotărîrea judecătorească urmează să fie recunoscută și executată pe teritoriul altui stat.

(6) În cazurile prevăzute la alin. (5), completul de judecată va întocmi hotărîrea integrală în termen de 15 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărîrii, după caz.

(7) Dacă unul dintre judecătorii completului de judecată este în imposibilitatea de a semna hotărîrea integrală, în locul lui semnează președintele ședinței, iar dacă și acesta este în imposibilitatea de a semna, în locul lui semnează președintele instanței de judecată. În toate cazurile, pe hotărîre va fi menționată cauza imposibilității de a semna.

(8) Hotărîrea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.”

75. Articolul 237 se abrogă.

76. Articolul 241:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă și partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art. 236 alin. (5), hotărîrea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare și dispozitiv. Fiecare parte a hotărîrii se evidențiază separat în textul acesteia.”

la alineatul (4), după cuvintele „se indică” se introduce cuvîntul „succint”.

77. Articolul 242 se abrogă.

78. Articolul 254:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Rămîn definitive hotărîrile judecătorești emise în primă instanță, supuse apelului, după examinarea pricinii în apel.”

la alineatul (2), literele a)–c) vor avea următorul cuprins:

„a) emise în primă instanță, după expirarea termenului de apel, dacă participanții interesați nu au exercitat calea de atac corespunzătoare;

b) emise de instanța de apel, după expirarea termenului de recurs, dacă participanții interesați nu au exercitat calea de atac corespunzătoare;

c) emise de instanța de recurs, după examinarea recursului.”

79. Articolul 259 se abrogă.

80. La articolul 265:

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărîre arbitrală care a devenit obligatorie pentru părți, cu excepția cazului în care instanța refuză eliberarea titlului executoriu sau desființează hotărîrea arbitrală;”

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) reclamantului și/sau pîrîului îi lipsește capacitatea de folosință, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 59 alin. (2);”

articolul se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) cererea de chemare în judecată este depusă de un organ, o organizație sau o persoană în vederea apărării drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale unei alte persoane fără ca prezentul cod sau o altă lege să le confere acest drept.”

81. La articolul 267, după litera l) se introduce litera l<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„l<sup>1</sup>) părțile au solicitat examinarea pricinii de către judecata arbitrală, în condițiile legii;”

82. La articolul 286 alineatul (2), cuvintele „curtea de apel” se substituie cu cuvîntul „judecătoria”.

83. La articolul 290 alineatul (2) litera f), textul „la art. 125 din Codul familiei” se substituie cu cuvintele „de lege”.

84. Articolul 345 se completează în final cu litera n) cu următorul cuprins:

„n) rezultă din facturi care au scadența la data depunerii

lor.”

85. La articolul 358:

alineatul (3) se abrogă;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Nu pot fi atacate cu apel hotărârile pronunțate în primă instanță de către curțile de apel.”

86. La articolul 360, alineatul (2) se completează cu o nouă propoziție cu următorul cuprins: „Renunțarea la apel se face prin depunerea unei cereri în prima instanță până la expirarea termenului de depunere a apelului.”

87. La articolul 362, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.”

88. La articolul 365, după alineatul (1) se introduce alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.”

89. La articolul 367:

alineatul (2) se abrogă;

la alineatele (3) și (4), cuvintele „, pentru toți participanții la proces, a” se exclud.

90. La articolul 372:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.”

după alineatul (1) se introduc alineatele (1<sup>1</sup>) și (1<sup>2</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Instanța de apel nu are dreptul să administreze probele care au putut fi prezentate de participanții la proces în primă instanță, cu excepția situației stabilite la alin. (1).

(1<sup>2</sup>) În cazul în care părțile și alți participanți la proces invocă necesitatea administrării de noi probe, aceștia trebuie să indice probele respective, mijloacele prin care ele pot fi administrate, precum și motivele care au împiedicat prezentarea lor în prima instanță.”

91. La articolul 373 alineatul (3), cuvintele „apelul nu este motivat ori motivația” se substituie cu cuvintele „motivarea apelului”.

92. Articolul 385:

la alineatul (1):

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită pricina spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) și i). La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite pricina spre rejudecare în prima instanță în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b);”

litera e) se completează la final cu cuvintele „dacă există temeiurile prevăzute la art. 265 și 267”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care pricina este trimisă spre rejudecare, cu acordul tuturor participanților la proces, instanța de apel indică actele procesuale rămase valabile, celelalte fiind desființate de drept.”

93. La articolul 388 alineatul (1):

litera e) se abrogă.

la litera i), cuvintele „generale sau” se exclud.

94. Articolul 389 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 389.** Adoptarea și pronunțarea deciziei

(1) După încheierea dezbaterilor și susținerilor orale, completul de judecată se retrage în camera de deliberare pentru adoptarea deciziei.

(2) În urma deliberării, completul de judecată pronunță dispozitivul deciziei. Dispozitivul deciziei trebuie semnat de toți judecătorii completului de judecată și anexat la dosar.

(3) În cazul în care la adoptarea deciziei se exprimă o opinie separată, aceasta se anexează la dosar.

(4) Decizia integrală se întocmește în termen de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei.

(5) Dacă unul dintre judecătorii completului de judecată este în imposibilitatea de a semna decizia integrală, în locul lui semnează președintele ședinței, iar dacă și acesta este în imposibilitatea de a semna, în locul lui semnează președintele instanței de judecată. În toate cazurile, pe decizie va fi menționată cauza imposibilității de a semna.

(6) Decizia integrală se remite părților în termen de 5 zile de la semnare.

(7) Decizia instanței de apel poate fi atacată cu recurs în modul stabilit de prezentul cod.”

95. Articolul 395 se abrogă.

96. Titlul secțiunii 1 a capitolului XXXVIII va avea următorul cuprins:

### **„Secțiunea 1**

#### **Recursul împotriva încheierilor judecătorești”.**

97. Articolele 397–422 se abrogă.

98. Articolul 424:

în titlul articolului, cuvintele „emise în primă instanță” se exclud;

la alineatul (1), cuvintele „în primă instanță” se substituie cu cuvintele „de judecătoria”;

la alineatul (2), cuvintele „în primă instanță de către curțile de apel, în conformitate cu competența jurisdicțională” se substituie cu cuvintele „de către curțile de apel”;

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Încheierile Curții Supreme de Justiție rămân irevocabile de la momentul emiterii.”

99. Articolul 426 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 426.** Depunerea și examinarea recursului împotriva încheierii

(1) Recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

100. La articolul 427 litera b), cuvintele „în primă instanță” se exclud.

101. Articolul 428 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 428.** Puterea legală a deciziei instanței de recurs privind recursul împotriva încheierii

(1) Decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

(2) Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.”

102. Titlul secțiunii a 2-a din capitolul XXXVIII va avea următorul cuprins:

### **„Secțiunea a 2-a**

#### **Recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel”.**

103. La articolul 429, titlul și alineatul (1) vor avea următorul cuprins:

**„Articolul 429.** Acte de dispoziție care pot fi atacate cu recurs

(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cit și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolabilitate.”

104. Articolul 431:

în titlu, textul „. Modul de constituire a completelor de judecată” se exclude;

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 5 judecători de la Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.”

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

105. Articolul 432:

la alineatul unic, care devine alineatul (1), cuvintele „prevăzute la art. 400 alin. (2) și (3)” se exclud;

articolul se completează cu alineatele (2)–(5) cu următorul cuprins:

„(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.”

106. La articolul 433:

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);”

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.”

107. La articolul 434, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.”

108. La articolul 437 alineatul (1), litera d) se abrogă.

109. Articolul 438:

la alineatul (1), cuvintele „serviciul grefă al Curții Supreme de Justiție” se substituie cu cuvintele „grefa Curții Supreme de Justiție”;

la alineatul (2<sup>1</sup>), cuvintele „sau aplicarea măsurilor de asigurare” se exclud;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă cererea de recurs corespunde prevederilor art.

437, grefa Curții Supreme de Justiție înregistrează intentarea procedurii de recurs.”

110. Articolul 439:

la alineatul (2), textul „președintele și, după caz, vicepreședintele Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție desemnează un complet din 3 judecători, inclusiv un judecător raportor, pentru a” se substituie cu cuvintele „un complet din 3 judecători”;

la alineatul (3), textul „, în cel mult 3 luni,” se exclude.

111. La articolul 440:

alineatul (1):

după cuvântul „decide” se introduc cuvintele „în mod unanim”, iar cuvântul „decizie” se substituie cu cuvântul „încheiere”;

alineatul se completează cu o nouă propoziție cu următorul cuprins: „Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.”

după alineatul (1) se introduce alineatul (1<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(1<sup>1</sup>) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.”

la alineatul (2), cuvintele „citarea părților” se substituie cu textul: „prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiteria unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție”.

112. Articolul 441 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 441.** Actele procedurale după stabilirea admisibilității recursului

În cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.”

113. Articolul 442:

la alineatul (1), cuvintele „pe baza actelor din dosar,” se exclud, iar după cuvintele „în limitele invocate în recurs” se introduc cuvintele „și în baza referinței depuse de către intimat”;

alineatele (3) și (4) se abrogă.

114. La articolul 443, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pînă la pronunțarea deciziei, recurentul are dreptul să își retragă recursul printr-o cerere scrisă. Cererea de retragere a recursului se depune în instanța care a fost investită cu judecarea recursului.”

115. Articolul 444 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 444.** Procedura de judecare a recursului

Recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători poate decide invitarea unor participanți sau reprezentanți ai acestora pentru a se pronunța asupra problemelor de legalitate invocate în cererea de recurs.”

116. Articolul 445:

la alineatul (1):

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs;”

după litera c) se introduce litera c<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„c<sup>1</sup>) să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând pricina spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f). La solicitarea participanților la proces, instanța de recurs poate trimite pricina spre rejudecare în prima instanță în cazul prevăzut la art. 432 alin. (3) lit. b);”

după alineatul (2) se introduce alineatul (2<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„(2<sup>1</sup>) În cazul în care pricina este trimisă spre rejudecare,

cu acordul tuturor participanților la proces, instanța de recurs indică actele procesuale rămase valabile, celelalte fiind desființate de drept.”

alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) În urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

(4) Copia deciziei instanței de recurs se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.”

alineatul (5) se abrogă.

117. La articolul 447, litera c) va avea următorul cuprins:

„c) Agentul guvernamental, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).”

118. La articolul 449:

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;”

la litera b), cuvintele „petiționarului anterior” se substituie cu textul „revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;”

litera d) se abrogă;

la litera e), cuvintele „sau hotărârea ori decizia unui alt organ” se exclud;

literele g) și h) vor avea următorul cuprins:

„g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.”

119. Articolul 450 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 450.** Termenele de depunere a cererii de revizuire și calculul acestora

Cererea de revizuire se depune:

a) în termen de 3 luni din ziua în care sentința penală a devenit irevocabilă – în cazul prevăzut la art. 449 lit. a);

b) în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerei irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b);

c) în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art. 449 lit. c);

d) în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de hotărârea, sentința sau decizia anulată sau modificată care a servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere – în cazul prevăzut la art. 449 lit. e);

e) în interiorul termenului de derulare a procedurii de reglementare pe cale amiabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art. 449 lit. g);

f) în termen de 6 luni de la pronunțarea hotărârii sau deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art. 449 lit. h).”

120. La articolul 451, alineatul (3) se abrogă.

121. La articolul 468, cuvintele „curtea de apel de drept comun” se substituie cu cuvintele „instanța judecătorească”.

122. La articolul 472 alineatul (2), cuvintele „curtea de apel de drept comun” se substituie cu cuvintele „instanța judecătorească”.

**Art. II.** – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 3 luni de la data publicării.

(2) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, toate cererile de chemare în judecată se vor depune la instanțele judecătorești competente.

(3) În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cererile de chemare în judecată depuse pentru examinarea de fond la curțile de apel se vor transmite instanțelor judecătorești competente.

(4) Cauzele supuse examinării de fond la curțile de apel și pentru care a fost stabilită data ședinței de judecată se examinează de către acestea în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Dacă în termen de 3 luni nu a fost pronunțat niciun act de dispoziție al organului judiciar, în termen de 15 zile cauzele se transmit spre examinare instanțelor judecătorești competente.

(5) Recursurile depuse la curțile de apel împotriva hotărârilor primei instanțe pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi se vor examina în apel.

(6) Recursurile depuse împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de către curțile de apel vor fi examinate de Curtea Supremă de Justiție conform prevederilor prezentei legi.

(7) Termenul de declarare a apelului împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate.

(8) Termenul de declarare a recursului împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de către curțile de apel și împotriva deciziilor instanțelor de apel pronunțate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei motivate.

(9) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordantă cu prezenta lege.

**PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI**

**Marian LUPU**

Nr. 155. Chișinău, 5 iulie 2012.

## **623      D E C R E T** **privind conferirea „Ordinului de Onoare”** **domnului Ion PLEȘCA**

În temeiul art. 88 lit. a) din Constituția Republicii Moldova și al Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

**Articol unic.** - Pentru activitate prodigioasă în domeniul

jurisprudenței, contribuție la înfăptuirea justiției și merite în promovarea reformei judiciare și de drept, domnului Ion PLEȘCA, președinte al Curții de Apel Chișinău, i se conferă „Ordinul de Onoare”.

**PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA**

**Nicolae TIMOFTI**

Nr. 243-VII. Chișinău, 21 august 2012.

**PARTEA II**  
**Hotărîri ale Guvernului Republicii Moldova****1097 H O T Ă R Î R E****pentru modificarea și completarea anexei nr. 1  
la Hotărîrea Guvernului nr. 57 din 31 ianuarie 2012**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Anexa nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr. 57 din 31 ianuarie 2012 „Cu privire la aprobarea modului de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2012” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 25-28, art. 77), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1) la punctul 14, textul „, în cazul în care nu au fost făcute anunțuri publice despre stoparea procedurii de recepționare a cererilor, în condițiile prezentului Regulament” se exclude;

2) la punctul 85, subpunctul 4) se completează în final cu textul „, cu excepția situațiilor prevăzute la punctele 98-98<sup>2</sup> ale prezentului Regulament”;

3) punctul 98 va avea următorul cuprins:

„98. În cazul în care soldul disponibil al fondului de subvenționare a producătorilor agricoli este mai mic de 25% din valoarea acestuia, ținând cont de valoarea cererilor autorizate în condițiile punctelor 90 și 92 ale prezentului Regulament, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în baza informației Agenției, va stopa procesul de autorizare a cererilor recepționate în cadrul Agenției în modul stabilit, fără a fi stopat și procesul de recepționare a cererilor de

acordare a sprijinului. Informația privind stoparea procesului de autorizare va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și pe paginile web oficiale ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenției.”;

4) după punctul 98 se introduc punctele 98<sup>1</sup> și 98<sup>2</sup>, cu următorul cuprins:

„98<sup>1</sup>. Cererile recepționate în perioada stopării procesului de autorizare, pînă la data-limită de recepționare a cererilor (31 octombrie 2012), vor fi supuse procesului de examinare, inclusiv verificărilor și inspecțiilor suplimentare, în vederea verificării respectării condițiilor de eligibilitate din partea producătorilor agricoli, însă fără autorizarea lor, procedură care va avea loc începînd cu 1 noiembrie 2012, în limita fondului disponibil la data stopării procesului de autorizare, în modul stabilit.

98<sup>2</sup>. În cazul în care valoarea totală a dosarelor înregistrate pînă la data de 31 octombrie 2012 va depăși valoarea totală a fondului de subvenționare disponibilă la această dată, autorizarea cererilor invocate se va efectua prin aplicarea coeficientului stabilit din raportarea soldului disponibil al fondului de subvenționare la valoarea totală a solicitărilor autorizate, începînd cu 1 noiembrie 2012.

Termenul maxim de autorizare nu va depăși 30 zile.”

**PRIM-MINISTRU**

**Contrasemnează:**

**Viceprim-ministru,  
ministru economiei  
Ministrul agriculturii  
și industriei alimentare  
Ministrul finanțelor**

**Nr. 645. Chișinău, 30 august 2012.**

**Vladimir FILAT**

**Valeriu Lazăr**

**Vasile Bumacov  
Veaceslav Negruța**

## PARTEA III

### Acte ale ministerelor, departamentelor și ale Băncii Naționale a Moldovei

#### Acte ale Băncii Naționale a Moldovei

#### 1097 H O T Ă R Î R E

cu privire la modificarea și completarea Instrucțiunii  
privind situațiile financiare FINREP  
la nivel individual, aplicabile băncilor

În temeiul art.5 lit.d), 11, 44 lit.a) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările și completările ulterioare, și art. 25, 33, 37, și 40 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările și completările ulterioare, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

#### HOTĂRĂȘTE:

1. Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.292 din 15 decembrie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.227-232, art. 2104), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1) Pe tot parcursul Instrucțiunii:

a) cuvintele „profit și pierdere” se substituie cu cuvintele „profit sau pierdere”;

b) cuvintele „credite și creanțe” se substituie cu cuvintele „credite și avansuri”, cu excepția poziției 020 din raportul FIN 20.B, anexa nr.12;

c) cuvintele „credite acordate și creanțe” se substituie cu cuvintele „credite și avansuri”;

d) cuvintele „clasificate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere” se substituie cu cuvintele „desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere”;

e) cuvintele „în vederea tranzacționării” se substituie cu cuvintele „pentru tranzacționare”;

f) cuvintele „în vederea vânzării” se substituie cu cuvintele „pentru vânzare”;

g) după cuvintele „și plăților aferente lor” se completează cu cuvintele „din grupa 1820”;

h) sintagma „Banca Centrală” se substituie cu sintagma „Bănci centrale”;

i) sintagma „Administrații generale (publice)” se substituie cu sintagma „Administrații generale”.

2) După punctul 13 se completează cu punctele 14 și 15 cu următorul cuprins:

„14. În descrierea modului de completare a raportului, în cazul contra-conturilor se va considera valoarea absolută totală sau parțială a acestora.

15. După examinarea rapoartelor financiare anuale de către adunarea generală a acționarilor, dar nu mai târziu de 30 aprilie, băncile trebuie să prezinte repetat la Banca Națională a Moldovei rapoartele în formă electronică (la situația din 31 decembrie) modificate în urma auditului. Concomitent cu rapoartele în formă electronică se expediază pe suport hîrtie o notă explicativă detaliată privind ajustările efectuate.”

3) În Anexa nr.1, compartimentul „Modul de completare a raportului”:

a) La subcompartimentele 1.1, 1.2 și 1.3 titlul coloanei „Conturile din Planul de conturi” va avea următorul cuprins „Valoarea contabilă”, iar numerotarea coloanelor va fi următoarea:

| „A | B | C | D | 1” |
|----|---|---|---|----|
|----|---|---|---|----|

b) la poziția 020 coloana 1 textul „+part.1755” și „part.1871+part.1872+part.1873” se substituie cu textul „+1755” și „1871+1872+1873”;

c) la poziția 021 coloana 1 va avea următorul cuprins „part.1153-part.1156+part.1157+1755+1871+1872+1873”;

d) la pozițiile 040, 041, 042, 043, 051, 060, 061, 062 coloana 1 se completează cu textul „- partea corespunzătoare a Reducere-

rilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

e) la pozițiile 040 și 041 coloana 1, după textul „1168” se completează cu textul „+1561+1562+1563”;

f) la poziția 042 coloana 1 textul „+part.1164” se substituie cu textul „+1164”;

g) la pozițiile 050 și 053 coloana 1 după textul „+1297” se completează cu textul „+1311+1312+1313-1314-1315”, iar după textul „+part.1536” se completează cu textul „+part.1803+part.1805+part.1816”;

h) la poziția 051 coloana 1 după textul „-1499” se completează cu textul „+part.1743”;

i) la poziția 060 coloana 1 textul „+1186” se substituie cu textul „+part.1186”;

j) poziția „92” se substituie cu textul „092”;

k) la pozițiile 100 și 102 coloana 1 textul „+1816-part.1822” și textul „+1816-1822” se exclud;

l) poziția 110 textul din coloana 1 se substituie cu simbolul „x”;

m) la poziția 140 coloana 1 va avea următorul cuprins:

„1661+1662+1663-1664-1692+1761+1763+1791+1792+1793+1797+ part.1803+1802+1804+part.1805+1806+1807+part.1811+1812+part.1814+part.1816 - partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820+(1861-2861 (în cazul în care soldul este debitor)) - 1881 precum și sumele reflectate pe alte active care nu au fost incluse în pozițiile de mai sus”;

n) la poziția 160 cuvîntul „ACTIV” se substituie cu cuvîntul „ACTIVE”;

o) la poziția 200 coloana 1 textul „part.2571+part.2745+part.2871+part.2872+part.2873” se substituie cu textul „2571+2573+2745+2746+part.2747+2871+2872+2873”;

p) la poziția 201 coloana 1 textul „+part.2745+part.2871+part.2872+part.2873” se substituie cu textul „+part.2573+2745+2746+part.2747+2871+2872+2873”;

q) la pozițiile 202, 203, 204, 205, 211, 212 și 213 coloana 1 se completează cu textul „+part.2573”;

r) poziția 210 coloana 1 va avea următorul cuprins „2572+part.2573”;

s) poziția 220 coloana 1 va avea următorul cuprins:

„ 2 0 3 2 + 2 0 3 3 + 2 0 3 4 + 2 0 3 5 + 2 0 6 1 + 2 0 6 2 + 2 0 7 5 + 2 0 9 1 + 2 0 9 2 + 2 0 9 3 + 2 0 9 4 + 2 0 9 5 + 2 0 9 6 + 2 0 9 7 + 2 0 9 8 - 2 0 9 9 + 2 1 0 1 + 2 1 0 2 + 2 1 0 3 + 2 1 0 4 - 2 1 0 5 - + 2 1 1 1 + 2 1 1 2 + 2 1 1 3 + 2 1 1 4 - 2 1 1 6 + 2 1 2 1 + 2 1 2 2 + 2 1 2 3 + 2 1 2 4 - 2 1 2 5 + 2 1 5 1 + 2 1 5 2 + 2 1 8 1 + 2 1 8 3 + 2 1 8 5 - 2 1 8 6 - + 2 2 1 1 + 2 2 1 2 + 2 2 1 3 + 2 2 1 4 + 2 2 1 5 + 2 2 1 6 + 2 2 2 4 + 2 2 2 5 + 2 2 2 6 + 2 2 3 1 + 2 2 3 2 + 2 2 3 3 + 2 2 3 4 + 2 2 3 5 + 2 2 3 6 + 2 2 5 1 + 2 2 5 2 + 2 2 5 4 + 2 2 5 5 + 2 2 5 6 + 2 2 5 7 + 2 2 5 8 + 2 2 5 9 + 2 2 6 1 + 2 2 6 2 + 2 2 6 3 + 2 2 6 4 + 2 2 6 5 + 2 2 6 6 + 2 2 6 7 + 2 2 6 8 + 2 2 6 9 + 2 2 7 1 + 2 2 7 2 + 2 2 7 3 + 2 2 9 1 + 2 3 1 1 + 2 3 1 2 + 2 3 1 3 + 2 3 1 4 + 2 3 1 5 + 2 3 3 1 + 2 3 3 2 + 2 3 4 1 + 2 3 4 2 + 2 3 4 3 + 2 3 4 4 + 2 3 4 6 + 2 3 4 7 + 2 3 4 8 + 2 3 4 9 + 2 3 6 1 + 2 3 6 2 + 2 3 6 3 + 2 3 6 4 + 2 3 6 5 + 2 3 6 6 + 2 3 6 7 + 2 3 6 8 + 2 3 6 9 + 2 3 7 1 + 2 3 7 2 + 2 3 7 3 + 2 3 7 4 + 2 3 7 5 + 2 3 7 6 + 2 3 8 1 + 2 3 8 2 + 2 3 8 3 + 2 3 8 4 + 2 3 8 5 + 2 3 8 6 + 2 4 1 1 + 2 4 1 2 + 2 4 1 3 + 2 4 1 4 + 2 4 1 5 + 2 4 1 6 + 2 4 2 1 + 2 4 2 2 + 2 4 2 3 + 2 4 2 4 + 2 4 2 5 + 2 4 2 6 + 2 4 3 1 + 2 4 3 2 + 2 4 3 3 + 2 4 3 4 + 2 4 3 5 + 2 4 3 6 + 2 5 3 1 + 2 5 3 2 - 2 5 3 3 - 2 5 3 4 + 2 5 4 1 + 2 5 4 2 + 2 5 4 4 + 2 5 4 5 + 2 5 6 1 + 2 5 6 2 + 2 5 6 3 + part.2803+part.2805+part.2816+partea corespunzătoare a dobînzii calculate ce urmează să fie plătită la conturile respective din grupa 2700+2821+2822-part.2881”;

t) la poziția 221 coloana 1 după textul „+2035” se completează cu textul „+2075” iar în final se completează cu textul „-part.2881”;

u) la poziția 222 coloana 1 textul „part.2181” se substituie cu textul „2181”, iar în final se completează cu textul „-part.2881”;

v) la poziția 223 coloana 1 textul „+2821+2822” se substituie cu textul „+part.2803+part.2805+part.2816+2821+2822”, iar în final se completează cu textul „-part.2881”;

w) la poziția 260 coloana 1 textul „+2802” se exclude;

x) poziția 280 coloana 1 va avea următorul cuprins:

„part.2744+2761+2762+2763+2791+2792+2793+2794+2795+2796+2797+2798+2802+part.2803+2804+part.2805+2806+2807+2808+part.2809+2811+2815+part.2816+2817+2831+2832-part.2881+(2861-1861 (în cazul în care soldul este creditor)), precum și sumele reflectate la alte datorii care nu au fost incluse în pozițiile mai sus”;

y) la pozițiile 420 și 422 coloana 1, după textul „223” se completează cu textul „și 280”;

z) la pozițiile 440 și 442 coloana 1 în final se completează cu cuvintele „plus suma reflectată în poziția 270 din FIN2”;

aa) la compartimentul „Controlul situației FIN1 - Bilanțul” textul „+450+460+470” se substituie cu textul „-450+460-470”;

4) În Anexa nr.1, compartimentul „Formatul raportului”:

a) poziția „92” se substituie cu textul „092”;

b) poziția 110, coloana 1 se completează cu simbolul „x”;

c) poziția 160 cuvântul „ACTIV” se substituie cu cuvântul „ACTIVE”;

d) la subcompartimentele 1.2. și 1.3. coloana cu cifra „2” se numerotează cu cifra „1”.

5) În Anexa nr.2:

a) la Secțiunea 2, la punctul 22 textul „includ ciștiguri/pierdere de la operațiuni cu active imobilizate și grupuri destinate cedării conform IFRS 5” se substituie cu textul „include pierderi din deprecieri decurgând din aplicarea regulilor IAS 39”;

b) la compartimentul „Modul de completare a raportului” și „Formatul raportului”:

la pozițiile 181 și 211 cuvintele „Imobilizări corporale” se substituie cu cuvintele „Mijloace fixe”;

la poziția 251 textul „(-) Cheltuieli sau (+) venituri” se substituie cu textul „Cheltuieli sau venituri”;

textul din coloana „Valoarea contabilă” se substituie cu textul „Perioada curentă”.

c) la compartimentul „Modul de completare a raportului”:

după primul rând al tabelului se completează cu rândul cu următorul cuprins:

| „A | B | C | D | 1” |
|----|---|---|---|----|
|----|---|---|---|----|

poziția 010 coloana 1 textul „part.4151+part.4153+part.4155” se substituie cu textul „4151+4153+4155”, după textul „+4293” se completează cu textul „+4311+4312+4313”, iar textul „+part.4951” se substituie cu textul „+part.4655+4851+part.4911+part.4912+part.4951”;

la poziția 011 coloana 1, după textul „+part.4201” se completează cu textul „+part.4655”;

la poziția 014 coloana 1, după textul „+4293” se completează cu textul „+4311+4312+4313” iar după textul „4532” se completează cu textul „+part.4851+part.4911+part.4912”;

la poziția 017 coloana 1, după textul „+part.4201” se completează cu textul „+part.4851”;

la poziția 020 coloana 1 va avea următorul cuprins:

„5032+5033+5034+5035+5061+5062+5075+5091+5092+5093+5094+5095+5096+5097+5098+5101+5102+5103+5104+5111+5112+5113+5114+5121+5122+5123+5124+5151+5152+5181+5183+5202-4202+5211+5212+5213+5214+5215+5216+5251+5252+5254+5255+5256+5257+ 5258+5259+5261+5262+5263+5264+5265+5266+5267+5268+5269+5271+5272+5273+5311+5312+5313+5314+5315+5331+5332+5341+5342+5343+5344+5346+5347+5348+5349+5361+5362+5363+5364+5365+5366+5367+5368+5369+5371+5372+5373+5374+5375+5376+5381+5382+5383+5384+5385+5386+5411+5412+5413+5414+5415+5416+5421+5422+5423+5424+5425+5426+5431+5432+5433+5434+5435+5436+5531+5532+5541+5542+5544+5545+5561+5562+5563+5571+5572+5821+5822+5831+5832+5931”;

la poziția 021 coloana 1, după textul „+part.5202” se completează cu textul „+5571”;

la poziția 022 coloana 1, după textul „+part.5202” se completează cu textul „+5572”;

la poziția 023 coloana 1, textul „+5345”, textul „+5391+5392+5393” și textul „+5571+5572” se exclud, iar în final se completează cu textul „+part.5931”;

la poziția 025 coloana 1, se completează cu textul „+part.5931”;

la poziția 050 coloana 1, după textul „+4295” se completează cu textul „+4315”;

la poziția 060 coloana 1, după textul „+5125” se completează cu textul „+5345”;

la poziția 090 coloana 1, după textul „+part.4655” se completează cu textul „+4666”;

la poziția 150 coloana 1, după textul „4901” se completează cu textul „+part.4911+part.4912”;

la poziția 160 coloana 1 textul „5692+5731+5732+5733+5735” și textul „+5918” se exclud, iar textul „+5781+5782+5783+5787+5788” se substituie cu textul „+5891+5892”;

la poziția 170 coloana 1 textul „+part.5715+5716” se substituie cu textul „+5692+5715+5716+5781+5782+5783+5787+5788”, iar în final se completează cu textul „+5918”;

la poziția 174 coloana 1 textul „+part.5715” se substituie cu textul „+5692+5781+5782+5783+5787+5788”, iar în final se completează cu textul „+5918”;

la poziția 200 coloana 1 textul „+part.5881” se substituie cu textul „+5881”;

d) la compartimentul „Controlul situației FIN2 - Contul de profit sau pierdere” după textul „-060” se completează cu textul „-160”, iar textul „±251” se substituie cu textul „-251”;

e) la compartimentul „Formatul raportului” rândul doi al tabelului va avea următorul cuprins:

| „A | B | 1” |
|----|---|----|
|----|---|----|

6) În Anexa nr.3:

a) la compartimentul „Modul de completare a raportului”:

la pozițiile 010, 020, 210, 220, 600, 610, 620 și 630 coloana 1 va avea următorul cuprins: „part.1153-part.1156+part.1157+1755+1871+1872+1873”;

la pozițiile 010, 020, 210, 220, 600, 610, 620 și 630 coloana 2 va avea următorul cuprins: „2573+part.2571+2745+2746+part.2747+2871+2872+2873”;

b) la compartimentul „Formatul raportului” poziția 600 coloana 4 se completează cu simbolul „x”;

7) În Anexa nr.4:

a) la Secțiunea 1

punctul 3 cuvintele „instrumentele derivate,” se exclud;

punctul 5 în final se completează cu textul „(soldul conturilor de reduceri pentru pierderi din deprecieri la data raportării)”;

punctul 6, subpunctul 4) se completează cu textul „, creditele acordate organizațiilor internaționale, precum Comunitățile Europene, Fondul Monetar Internațional, Banca Reglementărilor Internaționale”;

se completează cu un punct nou cu următorul cuprins:

„6”. În coloana „Valoarea activelor nedepreciate” din FIN 5 E se va reflecta valoarea brută a activelor nedepreciate.”.

b) la compartimentul „Modul de completare a raportului”, FIN5.A - CLASIFICAREA DEPOZITELOR LA VEDERE ȘI A ECHIVALENTELOR DE NUMERAR, coloana 1:

pozițiile 020, 021, 022, 023, 024, 025, 032, 034 și 035 în final se completează cu textul „- partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

poziția 021 textul „+part.1182” se substituie cu textul „+part.1181+part.1182”, iar textul „+1713” se substituie cu textul „+part.1713”;

la pozițiile 022 și 023 textul „+1713” se substituie cu textul

„+parț.1713” iar textul „parț.1181+” se exclude;  
 la pozițiile 024 și 025 textul „+1713+parț.1493” se substituie cu textul „+parț.1713”;

poziția 030 va avea următorul cuprins:

„1031+1032+1034+1035+1036+1061+1062+1063+1091+parț.1092+1093+parț.1094+1095+parț.1096+parț.1097+parț.1099+parț.1151+parț.1153+parț.1155-parț.1156+parț.1157+parț.1161+parț.1163+parț.1165-parț.1166-parț.1167+parț.1168+parț.1181+parț.1182+parț.1186+parț.1191-parț.1192-parț.1193+parț.1221+1331+1332+parț.1341-parț.1343-parț.1344+parț.1351+parț.1354-parț.1358-parț.1359+parț.1495-parț.1497-parț.1499+parț.1531-parț.1535-parț.1536+parț.1814+1815+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700 - partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

poziția 031 va avea următorul cuprins:

„1031+1036+1061+1091+parț.1092+parț.1097+parț.1153+parț.1155-parț.1156+parț.1157+parț.1814+1815+parț.1221+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700 - partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

poziția 033 va avea următorul cuprins:

„1032+1034+1035+1062+1063+1093+parț.1094+1095+parț.1096+parț.1099+parț.1153+parț.1155-parț.1156+parț.1157+parț.1221+1331+1332+parț.1341-parț.1343-parț.1344+parț.1351+parț.1354-parț.1358-parț.1359+parț.1531-parț.1535-parț.1536+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700 - partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

subcompartimentul „Controlul vertical” se completează cu textul:

„020=021+022+023+024+025

030=031+032+033+034+035”;

la subcompartimentul „Corelația de control între FIN5 A și FIN1”, coloana „FIN 5 A”, textul „040 (col.2)” se substituie cu textul „040 (col.1)”;

c) la compartimentul „Modul de completare a raportului”, FIN5.B „ACTIVE FINANCIARE DEȚINUTE PENTRU TRANZACȚIONARE”:

la poziția 040 textul „+parț.1755” și textul „+parț.1871+parț.1872+parț.1873” se exclude;

subcompartimentul „Controlul vertical” se completează cu textul:

„020=021+022+023+024+025

030=031+032+033+034+035+036”;

la subcompartimentul „Corelația de control între FIN5B și FIN1”, coloana „FIN 1” textul „020” se substituie cu textul „020-021”;

d) la compartimentul „Modul de completare a raportului”, FIN 5.C - ACTIVE FINANCIARE DESEMNAȚE CA FIIND EVALUATE LA VALOAREA JUSTĂ PRIN PROFIT SAU PIERDERE subcompartimentul „Controlul vertical” se completează cu textul:

„020=021+022+023+024+025

030=031+032+033+034+035+036+037+038”;

e) la compartimentul „Modul de completare a raportului”, FIN 5.D - ACTIVE FINANCIARE DISPONIBILE PENTRU VÎNZARE, coloana 3:

pozițiile 010, 020, 030 și 040 se completează cu textul „- partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”

pozițiile 010 și 040 după textul „1168” se completează cu textul „+1561+1562+1563”;

poziția 020 textul „+parț.1164” se substituie cu textul „+1164”;

subcompartimentul „Controlul vertical” se completează cu textul:

„020=021+022+023+024+025

030=031+032+033+034+035+036”;

f) la compartimentul „Modul de completare a raportului”, FIN5.E - ÎMPRUMUTURI ȘI CREAȚE, PRECUM ȘI INVESTIȚII PĂSTRATE PÎNĂ LA SCADENȚĂ, coloana 6:

pozițiile 010, 011, 012, 013, 014, 015, 022, 023, 024, 025, 026, 027, 028, se completează cu textul „+partea corespunzătoare a dobânzii calculate și alte venituri a conturilor respective din grupa 1700 - partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

pozițiile 010, 011, 012, 013, 014, 015 după textul „1499+” se completează cu textul „parț.1743+”;

pozițiile 011, 012, 013, 014, 015 textul „+1493” se substituie cu textul „+parț.1493”;

la poziția 016, coloanele 2, 3, 4 și 5 se completează cu simbolul „x”;

la poziția 020 după textul „1297” se completează cu textul „+1311+1312+1313-1314-1315” iar după textul „+1536” se completează cu textul „+parț.1803+parț.1805+parț.1816”;

la poziția 023 după textul „+1536” se completează cu textul „+parț.1803+parț.1805+parț.1816”;

la poziția 025 după textul „1269” se completează cu textul „+parț.1311+parț.1312+parț.1313-parț.1314-parț.1315”, iar textul „1451+1452+1453-1456-1457+” și „+parț.1493” se exclude;

la poziția 026 după textul „1269” se completează cu textul „+parț.1311+parț.1312+parț.1313-parț.1314-parț.1315”, iar textul „+parț.1493” se exclude;

la poziția 027 înainte de textul „1461” se completează cu textul „parț.1311+ parț.1312+ parț.1313- parț.1314- parț.1315+”;

poziția 031 va avea următorul cuprins: „parț.1181+parț.1185+parț.1186+parț.1191-parț.1192-parț.1193+parț.1713+parț.1814-partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

poziția 032 va avea următorul cuprins: „parț.1182+parț.1183+parț.1184+parț.1185+parț.1186+parț.1191-parț.1192-parț.1193+parț.1713+parț.1814-partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

pozițiile 033, 034, 035 și 036 vor avea următorul cuprins: „parț.1185+parț.1186+parț.1191-parț.1192-parț.1193+parț.1713+parț.1814-partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

la poziția 040 textul „+1186” și „+1713” se substituie cu textul „+parț.1186” și „+parț.1713”, iar în final se completează cu textul „- partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

subcompartimentul „Controlul vertical” se completează cu textul: „026=026.1+026.2”;

după subcompartimentul „Controlul vertical” se completează cu un subcompartiment nou cu următorul cuprins: „Controlul orizontal: col.6=col.1+col.2-(col.3+col.4+col.5)”;

g) la compartimentul „Formatul raportului”, FIN5.E - ÎMPRUMUTURI ȘI CREAȚE, PRECUM ȘI INVESTIȚII PĂSTRATE PÎNĂ LA SCADENȚĂ la poziția 016, coloanele 2, 3, 4 și 5 se completează cu simbolul „x”;

8) În Anexa nr.5:

a) secțiunea 1 punctul 2, subpunctul 2) în final se completează cu textul „(persoane fizice și juridice)”;

b) secțiunea 1 după subpunctul 2) se completează cu un subpunct nou cu următorul cuprins:

„2<sup>1</sup>) Activele financiare restante dar nedepreciate se reflectă în coloanele 1-4 la valoarea contabilă netă.”;

c) la compartimentul „Modul de completare a raportului” și „Formatul Raportului”:

denumirea coloanei 6 va avea următorul cuprins: „Ajustări specifice pentru activele financiare identificate la nivel individual”;

denumirea coloanei 10 va avea următorul cuprins: „Valoarea cumulativă a instrumentelor financiare derecunoscute reflectate direct prin profit sau pierdere”;

d) la compartimentul „Modul de completare a raportului”:  
poziția 010 coloana 5 se completează cu textul: „- partea corespunzătoare a Reducerilor pentru pierderi din deprecierea creanțelor și altor active și plăților aferente lor din grupa 1820”;

pozițiile 010, 011, 012, 013, 014 coloana 10 textul „+parț.7701” se substituie cu textul „+7703”;

la poziția 020 coloanele 1, 2, 3, 4 și 5 textul „și rd.010” se substituie cu textul „și rd.010 și parț.rd.040”;

la poziția 030 coloanele 1, 2, 3, 4 și 5 textul „și rd.020” se substituie cu textul „și rd.020 și parț.rd.040”;

la pozițiile 030, 031, 032, 033, 034, 035, 036, 036.1, 036.2, 037, 038 coloana 9 se completează cu textul „+parț.7103”;

la poziția 030 coloana 10 va avea următorul cuprins: „7201 +7202+parț.7203+7204+7205+parț.7701”;

la pozițiile 031, 032, 033, 034, 035, 036, 036.1, 036.2, 037, 038 coloana 10 se completează cu textul „+parț.7204+parț.7205”;

subcompartimentul „Controlul situației FIN 7 – Informații referitoare la active depreciate și restante” după alineatul trei se completează cu un alineat nou cu următorul text: „rd.036=rd.036.1+rd.036.2”.

9) În Anexa nr.6:

a) la compartimentul „Modul de completare a raportului” și „Formatul Raportului”:

la poziția 021 cuvintele „Imobilizări corporale” se substituie cu cuvintele „Mijloace fixe”;

b) la compartimentul „Modul de completare a raportului”:  
coloana „Referințe” se numerotează cu litera „C”;

la poziția 026, coloana 4 textul „(1664)” se substituie cu textul „(1664+parț.1822)”;

poziția 040 coloana 3 va avea următorul cuprins:

„parț.4032+parț.4034+parț.4035+parț.4075+parț.4093+parț.4094+parț.4095+parț.4096+parț.4102+parț.4103+parț.4105+parț.4106+parț.4111+parț.4163+parț.4165+parț.4185+parț.4186+parț.4221+parț.4231+parț.4232+parț.4233+parț.4241+parț.4242+parț.4243+parț.4261+parț.4262+parț.4263+parț.4266+parț.4267+parț.4291+parț.4292+parț.4293+parț.4311+parț.4312+parț.4313+parț.4321+parț.4322+parț.4323+parț.4341+parț.4351+parț.4352+parț.4353+parț.4354+parț.4355+parț.4356+parț.4361+parț.4362+parț.4363+parț.4371+parț.4372+parț.4373+parț.4374+parț.4375+parț.4376+parț.4391+parț.4392+parț.4393+parț.4394+parț.4395+parț.4396+parț.4411+parț.4412+parț.4413+parț.4421+parț.4422+parț.4423+parț.4431+parț.4432+parț.4433+parț.4441+parț.4442+parț.4443+parț.4451+parț.4452+parț.4453+parț.4461+parț.4462+parț.4463+parț.4471+parț.4472+parț.4473+parț.4491+parț.4492+parț.4493+parț.4494+parț.4495+parț.4496+parț.4511+parț.4512+parț.4513+parț.4514+parț.4531+parț.4532+parț.4655+parț.4551+parț.4552+parț.4561+parț.4562+parț.4563+parț.4851+parț.4911+parț.4912+parț.4951+parț.5201”;

c) subcompartimentul „Controlul vertical” textul „+025 026” se substituie cu textul „+025+026”;

d) la compartimentul „Formatul Raportului” primele două coloane se numerotează cu literele „A” și „B”.

10) În Anexa nr.7:

a) Secțiunea 1. punctul 1, subpunctul 6) în final se completează cu textul „Depozitele deschise pentru organizațiile internaționale, precum Comunitățile Europene, Fondul Monetar Internațional, Banca Reglementărilor Internaționale se vor reflecta la poziția „instituții ale mediului financiar nebanca”;

b) compartimentul „Modul de completare a raportului” și

„Formatul Raportului”, tabelul FIN 10 A, poziția 362.3 „Acorduri de răscumpărare” se va numerota cu codul 362.4.

c) compartimentul „Modul de completare a raportului”, tabelul FIN 10 A:

coloana „Referințe” se numerotează cu litera „C”;

la poziția 100 coloana 1 textul „parț.2571+parț.2745+parț.2871+parț.2872+parț.2873” se substituie cu textul „parț.2571+2573+2745+2746+parț.2747+2871+2872+2873”;

la poziția 300 coloana 3 după textul „+2035” se completează cu textul „+2075” iar în final cu textul „-parț.2881”;

la poziția 310 coloana 3 se completează cu textul „+parț.2151+parț.2152+parț.2226-parț.2881”;

la poziția 311 coloana 3 se completează cu textul „+parț.2226-parț.2881”;

la pozițiile 311.1, 311.2, 312, 313, 314, 321, 321.1, 321.2, 322, 323, 324, 331, 331.1, 331.2, 332, 333, 334, 341, 341.1, 341.2, 342, 343, 344, 351, 351.1, 351.2, 352, 353, 354, 361.1, 361.11, 361.12, 361.2, 361.3, 361.4, 362.3, 362.4, 371, 371.1, 371.2, 372, 373, 374, 381, 381.1, 381.2, 382, 383, 384, 500 coloana 3 se completează cu textul „-parț.2881”;

la pozițiile 330, 331, 331.1, 331.2 coloana 3 după textul „+2035” se completează cu textul „+2075”;

la pozițiile 320, 330, 340 coloana 3 se completează cu textul „+parț.2151+parț.2152-parț.2881”;

la pozițiile 350, 361, 370, 380 coloana 3 se completează cu textul „+parț.2151-parț.2881”;

la poziția 361 coloana 3 textul „+2315+2411+2412+2413+2414+2415+2416” se exclude;

la poziția 361.2 coloana 3 textul „+parț.2315” și „+parț.2411+parț.2412+parț.2413+parț.2414+parț.2415+parț.2416” se exclude;

la poziția 362 coloana 3 se completează cu textul „+parț.2151+2315+2411+2412+2413+2414+2415+2416-parț.2881”;

la poziția 362.1, 362.11, 362.12 coloana 3 se completează cu textul „+parț.2315-parț.2881”;

la poziția 362.2 coloana 3 se completează cu textul „+parț.2315+2411+2412+2413+2414+2415+2416-parț.2881”;

la poziția 400 coloana 3 textul „parț.2181” se substituie cu textul „2181”;

la poziția 500 coloana 3 după textul „2744” se completează cu textul „+parț.2803+parț.2805+parț.2816”;

la tabelul FIN 10 B coloana „Cod poziție” se numerotează cu litera „A” iar coloana a doua se numerotează cu litera „B”;

d) compartimentul „Formatul Raportului”:  
tabelul FIN 10 A coloana „A” va avea denumirea „Cod poziție” iar textul din coloana „B” se exclude;

11) În Anexa nr.8:

a) la compartimentul „Modul de completare a raportului”:  
după primul rând al tabelului se completează cu rândul cu următorul cuprins:

| „A | B | C | 1” |
|----|---|---|----|
|----|---|---|----|

la poziția 010 cuvintele „Imobilizări corporale” se substituie cu cuvintele „Mijloace fixe”;

la pozițiile 030, 031, 032 textul „+1816-parț.1822” se exclude.

b) la compartimentul: „Formatul raportului”  
după primul rând al tabelului se completează cu rândul cu următorul cuprins:

| „A | B | 1” |
|----|---|----|
|----|---|----|

la poziția 010 cuvintele „Imobilizări corporale” se substituie cu cuvintele „Mijloace fixe”;

12) În Anexa nr.9 la compartimentul „Modul de completare a raportului”, subcompartimentul „Corelația de control între FIN 14 și FIN 1” se completează cu rândul:

|              |   |      |
|--------------|---|------|
| „200 (col.7) | = | 250” |
|--------------|---|------|

13) În Anexa nr.10:

a) la compartimentul „Modul de completare a raportului”: după primul rând al tabelului se completează cu rândul cu următorul cuprins:

| „A | B | C | 1” |
|----|---|---|----|
|----|---|---|----|

rândurile „Angajamente de creditare”, „Garanții financiare” și „Alte angajamente” coloana „Valoarea noțională” se completează cu simbolul „x”;

subcompartimentul „Controlul vertical” se completează cu textul:

„rîndul 115=115.1+115.2

rîndul 118=118.1+118.2”

b) la compartimentul „Formatul raportului”:

după primul rând al tabelului se completează cu rândul cu următorul cuprins:

| „A | B | 1” |
|----|---|----|
|----|---|----|

rîndurile „Angajamente de creditare”, „Garanții financiare” și „Alte angajamente” coloana „Valoarea noțională” se completează cu simbolul „x”.

14) În Anexa nr.11 la compartimentul „Modul de completare a raportului”:

a) după primul rând al tabelului se completează cu rândul cu următorul cuprins:

| „A | B | C | 1” |
|----|---|---|----|
|----|---|---|----|

b) La pozițiile 100, 230 și 233 coloana 1 se completează cu textul „+4315”;

c) la poziția 300 coloana 1 se completează cu textul „+5345”;

d) la pozițiile 360 și 363 coloana 1 textul „+5781+5782+5783+5787+5788” se substituie cu textul „+5345”;

e) subcompartimentul „Controlul vertical” se completează cu textul:

„rîndul 110=111+112+113

rîndul 140=141+142+143

rîndul 180=181+182+183

rîndul 230=231+232+233

rîndul 360=361+362+363.”

f) la compartimentul „Formatul raportului”, după primul rând al tabelului se completează cu rândul cu următorul cuprins:

| „A | B | 1” |
|----|---|----|
|----|---|----|

15) În Anexa nr.12:

a) compartimentul „Modul de completare a raportului”, FIN 20.A:

la poziția 010 coloana 1 va avea următorul cuprins „part.4151+part.4153+4655”;

la poziția 010 coloana 2 va avea următorul cuprins „part.5571”;

la poziția 020 coloana 1 va avea următorul cuprins „part.4151+part.4153+4155 +4161+part.4163+4165+4181+4182+4183+4184+4185+part.4186+part.4201+4493+4495-part.5201”;

la poziția 021 coloana 1 va avea următorul cuprins: „part.4153+part.4155+part.4161+part.4163

+part.4165+4181+part.4185+part.4186+part.4201+part.4495-part.5201”;

la poziția 022 coloana 1 va avea următorul cuprins:

„part.4151+part.4153+part.4155+part.4161+part.4163+part.4165+4182+4183+4184+part.4185+part.4186+part.4201+part.4495-part.5201”;

la pozițiile 023, 024, 025 coloana 1 se completează cu textul „+part.4201-part.5201”;

la poziția 023 coloana 1 textul „+part.4493” se exclude;

la poziția 030 coloana 1 va avea următorul cuprins:

„4031+4032+4034+4035+4061+4062+4063+4075+4091

+4092+4093+4094+4095+4096+4097+4102+4103+4105+4106+4111+part.4153+part.4163+part.4186+4221+4231+4232+4233+4241+4242+4243+4261+4262+4263+4266+4267+4291+4292+4293+4311+4312+4313+4321+4322+4323+4331+4332+4341+4351+4352+4353+4354+4355+4356+4361+4362+4363+4371+4372+4373+4374+4375+4376+4381+4382+4383+4391+4392+4393+4394+4395+4396+4411+4412+4413+4421+4422+4423+4431+4432+4433+4441+4442+4443+4451+4452+4453+4461+4462+4463+4471+4472+4473+4491+4492+4494+4496+4511+4512+4513+4514+4531+4532+4851+part.4911+part.4912+part.4951”;

la poziția 031 coloana 1 textul „+part.4341” se exclude, iar în final se completează cu textul „+part.4951”;

la poziția 032 coloana 1 se completează cu textul „+part.4851+part.4951”;

poziția 033 coloana 1 va avea următorul cuprins:

„4032+part.4034+4062+4063+part.4075+4093+4094+4095+4096+4102+4103+4105+4106+4111+part.4153+part.4163+part.4186+part.4221+4331+4332+4341+4351+4352+4353+4354+4355+4356+part.4494+4531+part.4851+part.4911+part.4912+part.4951”;

la poziția 034 coloana 1 se completează cu textul „+part.4851+part.4911+part.4912+part.4951”;

la pozițiile 035, 036, 036.1 și 037 coloana 1 se completează cu textul „+part.4311+part.4312+part.4313+part.4851+part.4911+part.4912+part.4951”;

la pozițiile 034, 035, 036, 036.1 și 037 coloana 1 textul „+part.4493” și „+part.4495” se exclude;

poziția 036.2 coloana 1 va avea următorul cuprins: „part.4153+part.4163+part.4186+4451+4452

+4453+part.4532+part.4851+part.4911+part.4912+part.4951”;

la poziția 038 coloana 1 textul „+part.4231+part.4232+part.4233+ part.4261+part.4262+part.4263” se exclude, iar în final se completează cu textul „+part.4851+part.4911+part.4912+part.4951”;

la poziția 040 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„5032+5034+5035+5075+5151+5152+5211+5212+5213+5214+5215+5216+5251+5252+5254+5255+5256+5257+5258+5259+5261+5262+5263+5264+5265+5266+5267+5268+5269+5271+5272+5273+5311+5312+5313+5314+5315+5331+5332+5341+5342+5343+5344+5346+5347+5348+5349+5361+5362+5363+5364+5365+5366+5367+5368+5369+5371+5372+5373+5374+5375+5376+5381+5382+5383+5384+5385+5386+5411+5412+5413+5414+5415+5416+5421+5422+5423+5424+5425+5426+5431+5432+5433+5434+5435+5436+5541+5542+5544+5545+5561+5562+5563+part.5571+part.5572+5931”;

la poziția 041 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„part.5032+part.5034+part.5035+part.5151+part.5152+part.5331+part.5332+part.5341+part.5342+part.5343+part.5344+part.5346+part.5347+part.5348+part.5349+part.5571+part.5572”;

la poziția 042 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„part.5151+part.5152+5211+5212+5213+5214+5215+5216+5263+5264+5266+5267+5268+5269+5271+5272+5273+5361+5362+5363+5364+5365+5366+5367+5368+5369+5541+5542+5544+5545+5561+5562+5563+part.5571+part.5572+part.5931”;

la poziția 043 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„part.5032+part.5034+part.5035+5075+part.5151+part.5152+part.5331+part.5332+part.5341+part.5342+part.5343+part.5344+part.5346+part.5347+part.5348+part.5349+part.5571+part.5572+part.5931”;

la poziția 044 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„part.5151+part.5152+part.5251+part.5254+part.5256+part.5258+part.5261+part.5265+5314+part.5371+part.5372+part.5373+part.5381+part.5382+part.5383+5421+5422+5423+5424+5425+5426+part.5571+part.5572+part.5931”;

la pozițiile 045 și 046.1 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„part.5151+part.5251+part.5254+part.5256+part.5258+part.5261+part.5265+part.5312+part.5371+part.5372+part.5373+part.5381+part.5382+part.5383+part.5571+part.5572+part.5931”;

la poziția 046.2 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„part.5151+part.5251+part.5254+part.5256+part.5258+part.5261+part.5265+5315+part.5371+part.5372+part.5373+part.5381+part.5382+part.5383+5411+5412+5413+5414+5415+5416+part.5571+part.5572+part.5931”;

la poziția 047 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„part.5151+part.5251+part.5254+part.5256+part.5258+part.5261+part.5265+5313+part.5371+part.5372+part.5373+part.5381+part.5382+part.5383+5431+5432+5433+5434+5435+5436+part.5571+part.5572+part.5931”;

la poziția 048 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„part.5151+5252+5255+5257+5259+5262+5311+5374+5375+5376+5384+5385+5386+part.5571+part.5572+part.5931”;

la poziția 050 coloana 2 va avea următorul cuprins „5181+5183+5202-4202+part.5571+part.5572”;

la poziția 060 coloana 2 va avea următorul cuprins:

„5033+5061+5062+5091+5092+5093+5094+5095+5096+5097+5098+5101+5102+5103+5104+5111+5112+5113+5114+5121+5122+5123+5124+5531+5532+part.5571+part.5572+5821+5822”;

se completează cu subcompartimentul „Corelația între situația FIN 20.A și FIN 2”:

| FIN 20.A     | relația | FIN 2         |
|--------------|---------|---------------|
| rd.070 col.1 | =       | rd.010-rd.017 |
| rd.070 col.2 | =       | rd.020-rd.025 |

b) subcompartimentul „Controlul situației FIN 20.A - Venituri și cheltuieli cu dobânzile”:

se completează cu un rând nou cu următorul cuprins: „rd. 046(col.2)=rd.046.1+rd.046.2”.

textul „rd.070(col.1)=rd.020+rd.030” se substituie cu textul „rd.070 (col.1)=rd.010(col.1)+rd.020(col.1)+rd.030(col.1)”;

textul „rd.070 (col.2)=rd.040+rd.050+rd.060” se substituie cu textul „rd.070 (col.2)=rd.010(col.2) +rd.040(col.2)+rd.050 (col.2)+rd.060(col.2)”.

c) la compartimentul FIN 20.B la poziția 020 cuvintele „Credite și creanțe” se substituie cu cuvintele „Împrumuturi și creanțe”;

d) la compartimentul FIN 20.D la pozițiile 020 și 030, coloanele 1, 2 și 3 se completează cu textul „+4666”;

e) la compartimentul FIN 20.G la poziția 070, coloana 1 se completează cu textul „+part.4911+part.4912”;

16) În Anexa nr.13 compartimentul „Modul de completare a raportului” și „Formatul raportului”:

a) coloana 10 va avea următorul cuprins: „Pierderea profitului ce se atribuie acționarilor băncii”;

b) la poziția 010, 020, 030, 040, 160, 190, 200 și 210 coloana 10 se completează cu simbolul “x”;

17) În Anexa nr.14:

a) la compartimentul „Modul de completare a raportului” și „Formatul raportului”:

la FIN24.A coloanele 2, 3, 4, 5, 6 și 7 se vor numerota, respectiv 1, 2, 3, 4, 5 și 6;

b) la compartimentul „Modul de completare a raportului”:

la raportul FIN24.B după primul rând al tabelului se completează cu rândul cu următorul cuprins:

| „A | B | C | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6” |
|----|---|---|---|---|---|---|---|----|
|----|---|---|---|---|---|---|---|----|

iar după poziția 110 se completează cu pozițiile 120 și 130 cu următorul cuprins:

|      |                                               |    |   |   |    |  |  |  |
|------|-----------------------------------------------|----|---|---|----|--|--|--|
| „120 | Cheltuieli cu chiria (în calitate de locatar) | CP |   |   |    |  |  |  |
| 130  | Cheltuieli de remunerare                      |    | x | x | x” |  |  |  |

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI  
DE ADMINISTRAȚIE AL BĂNCII  
NAȚIONALE A MOLDOVEI**

Nr. 189. Chișinău, 23 august 2012.

tabelul FIN 24.C va avea următorul cuprins:

**„FIN 24.C - REMUNERAREA MEMBRILOR CONSI-  
LIULUI, EXECUTIVULUI ȘI COMISIEI DE CENZORI**

| Cod poziție | Referințe                                                              | Perioada curentă |
|-------------|------------------------------------------------------------------------|------------------|
| A           | B                                                                      | C                |
| 010         | Remunerarea membrilor Consiliului, Executivului și Comisiei de cenzori | 1                |

c) la compartimentul „Formatul raportului”:

la raportul FIN24.B după primul rând al tabelului se completează cu rândul cu următorul cuprins:

| “A | B | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6” |
|----|---|---|---|---|---|---|----|
|----|---|---|---|---|---|---|----|

tabelul FIN 24.C va avea următorul cuprins:

**„FIN 24.C - REMUNERAREA MEMBRILOR CONSI-  
LIULUI, EXECUTIVULUI ȘI COMISIEI DE CENZORI**

| Cod poziție | Perioada curentă                                                       |
|-------------|------------------------------------------------------------------------|
| A           | B                                                                      |
| 010         | Remunerarea membrilor Consiliului, Executivului și Comisiei de cenzori |

18) În Anexa nr.15:

a) compartimentul „Modul de completare a raportului”, coloana 9:

poziția 041 după textul „1162” se completează cu textul „+1561+1562+1563”;

poziția 042 textul „+part.1164” se substituie cu textul „+1164”;

poziția 051 după textul „+part.1495” se completează cu textul „+part.1743”;

poziția 052 textul „part.1701” se substituie cu textul „+part.1707”;

poziția 053 după textul „1293” se completează cu textul „+part.1311+part.1312+part.1313”, iar după textul „1532” se completează cu textul „+part.1803+part.1805+part.1816”;

poziția 061 va avea următorul cuprins: „part.1181+part.1182+1183+1184+1185+part.1186+part.1713+part.1814”;

poziția 091 textul „+part.2745” se substituie cu textul „+2745+2746+part.2747”;

poziția 111 după textul „2035” se completează cu textul „+2075”;

poziția 112 textul „+part.2181” se substituie cu textul „+2181”;

poziția 113 după textul „2532” se completează cu textul „+part.2803+part.2805+ part.2816”;

înaintea compartimentului „Controlul situației FIN 26 – Expunerea la riscul de lichiditate” se completează cu un subcompartiment nou cu următorul cuprins: „Controlul orizontal: col.9=

col.1+col.2+col.3+col.4+col.5+col.6+col.7+col.8”;

19) La Anexa nr.16:

a) punctul 1 se completează cu propoziția cu următorul cuprins: „Activele și obligațiunile financiare care nu sînt sensibile la rata dobînzii (coloanele 1-8), sînt reflectate cu luarea în calcul a

dobînzilor, veniturilor, deprecierii, amortizării și altor plăți aferente lor.”;

b) punctul 5 va avea următorul cuprins:

„5. Activele și obligațiunile financiare care nu sînt sensibile la rata dobînzii sînt reflectate separat în coloana 9 „Fără dobîndă”.”;

c) după punctul 5 se completează cu un punct nou cu următorul cuprins:

„5<sup>1</sup>. Activele cu dobîndă, care au devenit expirate se vor reflecta în intervalul de timp, estimat conform politicilor interne ale băncii, în care dobînda va fi achitată sau schimbată (după caz).”.

2. Prezenta hotărîre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la 1 noiembrie 2012.

**Dorin DRĂGUȚANU**